

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT**

INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

Linhartova 7a, 1000 Ljubljana

T: 01 400 53 35

F: 01 400 57 44

E: inspektorat-solstvo.mss@gov.si

www.mizs.gov.si

**LETNO POROČILO
INŠPEKTORATA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA
ŠOLSTVO IN ŠPORT
ZA LETO 2015**

Ljubljana, maj 2016

KAZALO VSEBINE

I Uvod	5
II Organiziranost	5
1. KADRI	5
1.1 Zaposlitve	5
1.2 Pripad zadev na posameznega inšpektorja.....	5
1.3 Izobraževanje	6
2. POGOJI ZA DELO	6
III Dejavnost Inšpektorata	6
1. SKUPNE NALOGE	6
1.1 Pristojnosti inšpekcijskega organa	6
1.2 Pristojnosti prekrškovnega organa	7
1.3 Temeljna področja nadzora organa	7
1.4 Druge aktivnosti organa	7
1.5 Preventivni ukrepi	7
1.6 Medinstitucionalno sodelovanje organa	8
1.6.1 Predlogi za spremembo normativnih aktov	8
1.6.2 Sodelovanje z drugimi institucijami	8
1.6.3 Mednarodno sodelovanje	9
1.7 Upravljanje s tveganji Inšpektorata	10
2. UGOTOVITVE INŠPEKCIJSKIH NADZOROV NA PODROČJU ŠOLSTVA	11
2.1 Inšpekcijski postopki	11
2.1.1 Redni nadzori	11
2.1.1.1 Realizacija	11
2.1.1.2 Področja nadzora	12
2.1.1.3 Ugotovljene kršitve	12
2.1.1.4 Ukrepi inšpektorjev	14
2.1.2 Izredni nadzori	14
2.1.2.1 Realizacija	14
2.1.2.2 Zavezanci	15
2.1.2.3 Očitane kršitve	18
2.1.2.4 Ugotovljene kršitve	19
2.1.2.5 Izvedenci	26
2.1.2.6 Ukrepi inšpektorjev	26
2.1.3 Ponovni nadzori	26
2.1.3.1 Realizacija	26
2.1.3.2 Ugotovljene kršitve	27
2.1.3.3 Ukrepi inšpektorjev	27
2.2 Prekrškovni postopki	27
2.2.1 Realizacija	27

2.2.2 Ugotovljeni prekrški	28
2.2.3 Ukrepi v prekrškovnih postopkih	29
2.2.4 Sodno varstvo	30
2.2.5 Izterjava glob in stroškov postopka	30
2.2.6 Prekrškovni postopki zaradi neobiskovanja pouka	30
2.3 Delo na črno	31
2.4 Sklepne ugotovitve	31
3. UGOTOVITVE INŠPEKCIJSKIH NADZOROV NA PODROČJU ŠPORTA	33
3.1 Inšpekcijski postopki	33
3.1.1 Redni nadzori	34
3.1.1.1 Realizacija	34
3.1.1.2 Področja nadzora	34
3.1.1.3 Ukrepi inšpektorjev	34
3.1.1.4 Ugotovljene kršitve	34
3.1.2 Izredni nadzori	35
3.1.2.1 Realizacija	35
3.1.2.2 Področja nadzora	35
3.1.2.3 Ugotovljene kršitve	35
3.2 Prekrškovni postopki	36
3.2.1 Realizacija	36
3.2.2 Ugotovljeni prekrški	36
3.2.3 Ukrepi v prekrškovnih postopkih	36
3.3 Delo na črno	36
3.4 Sklepne ugotovitve	36

Seznam kratic:

Kratice (oznake), ki so uporabljene v besedilu, preglednicah in grafih:

ZSolI: Zakon o šolski inšpekciji
ZIN: Zakon o inšpekcijskem nadzoru
ZP: Zakon o prekrških
ZUP: Zakon o splošnem upravnem postopku
ZOFVI: Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja
ZVrt: Zakon o vrtcih
ZOsn: Zakon o osnovni šoli
ZUOPP: Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami
ZGla: Zakon o glasbenih šolah
ZPSI: Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju
ZGim: Zakon o gimnazijah
ZIO: Zakon o izobraževanju odraslih
ZVSI: Zakon o višjem strokovnem izobraževanju
ZPDZC: Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno
ZVPNPP: Zakon o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami
ZSpo: Zakon o športu
NPS: Nacionalni program športa v Republiki Sloveniji
ZOPA: Zakon o omejevanju porabe alkohola
ZDru: Zakon o društvih
ZVU: Zakon o varstvu pred utopitvami
OKS: Olimpijski komite Slovenije
MIZŠ: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
MDDSZ: Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve
SVLR: Služba vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko
IRSOP: Inšpektorat RS za okolje in prostor
Inšpektorat: Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo in šport
VI: vzgojno-izobraževalno delo
LDN: letni delovni načrt
VRT: vrtec
OŠ: osnovna šola
OŠPP: osnovna šola s posebnimi potrebami
GŠ: glasbena šola
SŠ: srednja šola
GIM: gimnazija
SPSŠ: srednja poklicna in strokovna šola
DD: dijaški dom
ZPP: zavod za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami
VSŠ: višja strokovna šola
IO: izobraževanje odraslih
RN: redni nadzor
IZN: izredni nadzor

I Uvod

Letno poročilo o delu Inšpektorata za leto 2015 je pripravljeno na podlagi 9. člena ZSoll in vsebuje naslednje elemente:

- prikaz pogojev dela inšpekcije,
- podatke o opravljenih inšpekcijskih nadzorih na področju šolstva in športa,
- podatke o ugotovljenih kršitvah in izrečenih ukrepih ter odpravi nepravilnosti,
- poročilo o drugih dejavnostih Inšpektorata in
- sklepne ugotovitve z vidika spoštovanja zakonodaje.

Naloge, pristojnosti in delovne postopke Inšpektorata določajo naslednji zakoni in predpisi:

- ZSoll,
- ZIN,
- ZP,
- ZUP,
- zakonodaja s področja šolstva,
- zakonodaja s področja športa.

II Organiziranost

1. KADRI

1.1 Zaposlitve

Na Inšpektoratu je bilo ob koncu koledarskega leta 2015 zaposlenih 16 javnih uslužbencev, število zaposlenih v primerjavi s predhodnim letom se ni zvišalo. Vsi javni uslužbenci, razen tajnice, imajo opravljen inšpekcijski izpit in tudi dejansko opravljajo inšpekcijske nadzore, iz česar izhaja, da so notranje rezerve v smislu prerazporejanja na inšpekcijsko delo izčrpane. Zaradi majhnega števila zaposlenih ni možno zagotoviti specializacije inšpektorjev po posameznih področjih. Zahtevnost zadev in kadrovska podhranjenost povzročata tudi veliko število bolniških staležev. Ob tem tudi ni odveč opozoriti na dejstvo, da je povprečna starost inšpektorjev 50 let. Da bi novi inšpektor lahko začel kakovostno opravljati svoje naloge, ocenjujemo, se mora intenzivno strokovno usposabljati najmanj dve leti.

Vlada je na svoji 23. seji dne 12. 9. 2013 sprejela sklep, v katerem je naložila ministrstvu, da v okviru kvote dovoljenih zaposlitvev za ministrstva in organe v sestavi posebno pozornost namenijo ustrezni kadrovski popolnitvi delovnih mest inšpektorjev. Tega sklepa ni bilo mogoče realizirati, ker Inšpektorat za to nima finančnih sredstev.

Zaradi zelo kompleksne zakonodaje, zelo razvejanih področij nadzora, vse zahtevnejših inšpekcijskih postopkov, kar zahteva od inšpektorjev posebna strokovna znanja, in zaradi specifičnosti dela, je treba okrepiti število inšpektorjev in drugih upravnih delavcev (svetovalcev). Na Inšpektoratu prav tako primanjkuje strokovnega kadra za izvajanje upravno-pravnih, finančnih, statističnih in drugih skupnih nalog. ZSoll npr. določa, da naj bi nadzor v vrtcih in šolah opravili vsako peto leto, vendar je to zaradi zgoraj navedenega nemogoče udejanjiti. Prav tako razmeroma majhno število rednih nadzorov ne dovoljuje zaželenih posplošitev o tem, v kolikšni meri se v vrtcih in šolah dejansko udejanjajo predpisane zakonske norme.

1.2 Pripad zadev na posameznega inšpektorja

Upoštevajoč inšpektorje, ki so v letu 2015 dejansko vodili inšpekcijske postopke (9 inšpektorjev za šolstvo in en za šport), je vsak povprečno vodil 83 inšpekcijskih zadev, kar je več od povprečja preostalih inšpekcij.

Zoper 1148 odrejenih ukrepov v letu 2015 je bilo vloženi 12 pritožb in zahtev za sodno varstvo, vendar nobena ni bila uspešna.

1.3 Izobraževanje

Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev in velikega pripada zadev so se zaposleni v povprečju usposabljali en dan, kar je najnižja številka med inšpekcijskimi organi. V letu 2015 je en uslužbenec obiskoval priprave na preizkus znanja za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku in priprave na strokovni izpit za inšpektorja. Udeležil se je izpita za inšpektorja. Inšpektorji so se dodatno udeleževali seminarjev Upravne akademije s področja varstva starejših javnih uslužbencev, sodobnega vodenja in samozavestne poslovne podobe javnega uslužbenca, jezika in oblikovanja besedil v javni upravi, kakovosti v izobraževanju, integritete in preprečevanja korupcije ter konference V partnerstvu za varnost otrok in mladih v spletu.

2. POGOJI ZA DELO

- Inšpektorat uporablja poslovne prostore v lasti Republike Slovenije, ki glede na število zasedenih delovnih mest zadoščajo in ustrezajo potrebam dela.
- Del tehnično-informacijske opreme je že zunaj amortizacijskega roka, konfiguracija je ustrezna, posodobiti je bilo treba strežnik, prav tako je že amortiziran del voznega parka, zato ga bo treba v prihodnje posodobiti.
- V letu 2015 smo vzdrževali in opravljali manjše nadgradnje informacijskega sistema (aplikaciji, namenjeni vodenju inšpekcijskih in prekrškovnih postopkov).

III Dejavnost Inšpektorata

1. SKUPNE NALOGE

Inšpektorji v inšpekcijskih postopkih po uradni dolžnosti opravljajo nadzor nad zakonitostjo dela oz. spoštovanjem predpisov na področju vzgoje in izobraževanja ter športa pri zavezancih, in sicer:

v inšpekcijskih postopkih:

- v *šolstvu* nad izvajanjem zakonov, drugih predpisov in aktov, ki urejajo organizacijo in opravljanje dejavnosti VI, ki jo opravljajo vrtci, osnovne šole, glasbene šole, nižje in srednje poklicne šole, srednje tehniške in strokovne šole, gimnazije, višje strokovne šole, zavodi za usposabljanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, domovi za učence in dijaški domovi, organizacije za izobraževanje odraslih ter zasebniki, ki izobražujejo po javno veljavnih programih;
- v *športu* pri izvajanju športnih dejavnosti nacionalnega pomena in letnih programih športa na lokalni ravni ter športnih prireditvah;

v prekrškovnih postopkih:

- na področju vzgoje in izobraževanja ter športa kot pooblaščenih uradnih oseb na podlagi ZP.

1.1 Pristojnosti inšpekcijskega organa

- Nadzor na področju šolstva se opravlja na podlagi pristojnosti, določenih v ZSoll in ZIN, v povezavi s šolsko zakonodajo. Inšpekcijski nadzori se opravljajo kot redni, izredni in ponovni. V postopkih, ki se nanašajo na posebna strokovna znanja, sodelujejo tudi izvedenci.
- Nadzor na področju športa se opravlja na podlagi pristojnosti, določenih v ZIN, v povezavi z ZSpo, ZOPA in ZVU ter Uredbo o splošnih ukrepih v športnih objektih na športnih prireditvah in Pravilnikom o usposabljanju strokovnih delavcev v športu.
- V primeru ugotovljenih kršitev in nepravilnosti inšpektorji ukrepajo v skladu z zakonskimi pooblastili. Organizacija, področja nadzora in pristojnosti šolske inšpekcije so določeni z ZSoll, če pa določena

vprašanja niso urejena v ZSoll, se subsidiarno uporablja ZIN. Glede vseh postopkovnih vprašanj, ki niso urejena z ZSoll ali ZIN, se uporablja ZUP.

1.2 Pristojnosti prekrškovnega organa

- Na podlagi ZP inšpektorji kot pooblašcene uradne osebe vodijo prekrškovne postopke, ki se uvedejo zoper storilce ob ugotovitvah kršitev, ki so v zakonih opredeljeni kot prekrški, za katere je predpisana globa. Prekrškovni postopki se uvedejo na podlagi inšpekcijskega postopka ali na podlagi pisnega predloga oškodovanca (oškodovanec je npr. zakoniti zastopnik otroka), državnega tožilca ali državnega organa, nosilca javnih pooblastil ali samoupravne lokalne skupnosti (predlagatelj po 50. členu ZP).
- V prekrškovnih postopkih se na podlagi ZP izrekajo različni prekrškovni ukrepi, kot so opozorilo, opomin in globa, plačilni nalogi za stroške postopkov ali obdolžilni predlogi sodiščem.

1.3 Temeljna področja nadzora organa

Temeljna področja nadzora šolske inšpekcije po ZSoll so:

- izpolnjevanje pogojev za opravljanje VI-dejavnosti,
- organizacija VI-dela,
- uresničevanje pravic in dolžnosti udeležencev VI (otrok, učencev, dijakov, študentov),
- uresničevanje ravnateljevih nalog,
- uresničevanje pravic in obveznosti strokovnih delavcev,
- vodenje pedagoške dokumentacije in izdajanje javnih listin,
- določanje višine prispevkov staršev in njihova poraba,
- uporaba učbenikov in drugo.

Temeljna področja nadzora v športu na podlagi ZSpo so:

- izpolnjevanje pogojev za opravljanje nalog v športu, ki je nacionalnega pomena,
- namenska poraba javnih sredstev,
- upravljanje in namenska uporaba javnih športnih objektov,
- izpolnjevanje standardov in normativov za izvajanje letnega programa,
- izpolnjevanje z zakonom določenih pravil za organizacijo tekmovanj,
- opravljanje prehodnih in obdobjih zdravstvenih pregledov,
- preprečevanje zlorabe temeljnih človekovih pravic športnikov.

1.4 Druge aktivnosti organa

V okviru drugih aktivnosti Inšpektorata smo:

- zagotavljali dostop do informacij javnega značaja in do določenih dokumentov organa, v skladu z določili Zakona o dostopu do informacij javnega značaja in Zakona o varstvu osebnih podatkov,
- izdelali predlog programa dela Inšpektorata za leto 2016,
- izvedli redne letne razgovore in ocenili delovno uspešnost inšpektorjev.

1.5 Preventivni ukrepi

Inšpektorat je odločal tudi v 19 zadevah v zvezi z informacijami javnega značaja, odgovoril na 1616 vprašanj pobudnikov in novinarjev, pripravil več kot 20 različnih odgovorov in poročil za različne institucije.

1.6 Medinstitucionalno sodelovanje organa

1.6.1. Predlogi za spremembo normativnih aktov

V letu 2015 smo sodelovali pri pripravi dopolnil in sprememb naslednjih pravnih aktih:

- Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja
- Zakona o mednarodnih vrtcih in mednarodnih šolah
- Zakona o športu
- Zakona o varnosti na smučišču
- Zakona o gimnazijah
- Zakona o vrtcih
- Zakona o vajeništvu
- Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju
- Pravilnika o normativih in minimalnih tehničnih pogojih za prostor in opremo vrtca
- Zakona o delu na črno
- Zakona o slovenskem ogrodju kvalifikacij
- Uredbe o organih v sestavi ministrstev
- Uredbe o delovnem času v organih državne uprave
- Zakona o knjižničarstvu
- Zakona o omejevanju porabe alkohola
- Zakona o premostitvenem zavarovanju poklicnih in vrhunskih športnikov
- Zakona o javnih uslužbencih
- Odredbe o določitvi vrste in rokov hrambe zdravstvene dokumentacije ter šifranta zdravstvenih podatkov, ki se obdelujejo v Centralnem registru podatkov o pacientih
- Pravilnika o pacientovi pisni prepovedi vpogleda in pooblastilih za obdelavo podatkov v Centralnem registru podatkov o pacientih
- Pravilnika o pogojih, rokih in načinu vključitve ter porabe e Zdravja za obvezne uporabnike
- Zakona o upravnih taksah
- Navodil in programa nadzora nad poslovanjem in namensko porabo sredstev javnih zavodov in agencij iz pristojnosti MIZŠ

1.6.2 Sodelovanje z drugimi institucijami

Pri izvajanju svojih nalog smo sodelovali z naslednjimi institucijami:

- Komisijo RS za preprečevanje korupcije,
- Inšpektoratom RS za delo,
- Inšpekcijskim svetom,
- Komisijo Vlade RS za odkrivanje in preprečevanje dela in zaposlovanja na črno,
- Svetom za alkoholno politiko pri Ministrstvu za zdravje,
- Olimpijskim komitejem Slovenije pri reševanju problemov licenciranja strokovnih delavcev v športu,
- Kliničnim inštitutom za medicino dela, prometa in športa glede izvajanje politike organa na področju promocije duševnega zdravja,
- Finančno upravo RS,
- pristojnimi centri za socialno delo,
- pristojnimi prekrškovnimi sodišči (Okrajno sodišče v Novem mestu ...),
- Varuhom človekovih pravic,
- Strokovnim svetom za šport,
- Nacionalnim inštitutom za javno zdravje,
- Ministrstvom za javno upravo,
- Zavodom RS za šolstvo,

- Zavodom za šport RS Planica,
- Združenjem ravnateljic in ravnateljev osnovnega in glasbenega šolstva Slovenije,
- Društvom Ravnatelj,
- Zvezo srednjih šol in dijaških domov Slovenije,
- Centrom RS za poklicno izobraževanje,
- Andragoškim centrom RS,
- Republiškim izpitnim centrom,
- Centrom šolskih in obšolskih dejavnosti,
- Uradom RS za mladino.

Pripravili smo:

- Poročilo o aktivnostih in učinkih preprečevanja dela in zaposlovanja na črno,
- Letno inšpekcijsko poročilo za ministra,
- Letno poročilo inšpektorata o obravnavanih zadevah na prvi stopnji, na drugi stopnji in pri postopkih z izrednimi pravnimi sredstvi,
- Letno poročilo za Inšpekcijski svet,
- Strateške usmeritve v letu 2015 – LDN za inšpekcijski svet,
- Letno poročilo o izvajanju Zakona o dostopu do informacij javnega značaja,
- Poročilo za Službo za notranjo revizijo pri ministrstvu, pristojnem za šolstvo,
- Analizo stroškov upravljanja službenih vozil,
- Revizijo zaključnega računa proračuna,
- Samoocenitveni vprašalnik glede notranjih kontrol,
- Podatke o izobraževanju uslužbencev,
- Odgovore na vprašanja Evropske komisije in OECD,
- Podatke za Poročilo MIZŠ o uresničevanju akcijskega načrta – Uresničevanje resolucije o preprečevanju korupcije v Republiki Sloveniji,
- Odgovore o praksi in varstvu pred diskriminacijo,
- Resolucijo o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2012–2016,
- Poročilo o realizaciji programa nadzora nad javnimi zavodi in agencijami.
- Letno poročilo o izvedenih ukrepih iz načrta integritete.

1.6.3 Mednarodno sodelovanje

V okviru mednarodnega sodelovanja so se posamezni inšpektorji udeležili:

- obiska kosovskega ministra za izobraževanje, znanost in tehnologijo na MIZŠ,
- srečanja z mednarodno delegacijo na MIZŠ in predavanja v sodelovanju s CPI in CMEPIUS,
- na povabilo OVSE tretje regionalne konferenca šolskih inšpektorjev v Beogradu,
- srečanja z inšpektorjem za šolstvo avstrijske Štajerske in urednikom revije Schule.

Delegaciji predstavnikov šolskih inšpekcij iz Bosne in Hercegovine, ki so se v Sloveniji udeležili študijskega obiska, organiziranega s strani OVSE, smo predstavili delo šolske inšpekcije in jim na konkretnem primeru prikazali potek rednega inšpekcijskega nadzora.

En inšpektor, nacionalni koordinator in predstavnik v predstavniskem telesu Agencije za Slovenijo, imenovan po sklepu pristojnega ministra, sodeluje v okviru Agencije za izobraževanje oseb s posebnimi potrebami in inkluzivno izobraževanje ter se je udeležil in aktivno sodeloval na srečanjih:

- v Bruslju na temo financiranja inkluzivnega izobraževanja,
- v Luksemburgu na temo ukrepanja v inkluzivnem izobraževanju,
- na Bledu na temo financiranja inkluzivnega izobraževanja,
- v Rimu na temo izvajanje inkluzivnega izobraževanja v praksi,
- v Rimu, kjer se je odvijalo redno srečanje nacionalnih koordinatorjev,

- v Bruslju, kjer se je udeležil mednarodne konference ob mednarodnem dnevu otrok s posebnimi potrebami.

Posamezni inšpektorji so se v Sloveniji udeležili še:

- prvega posveta o varni mobilnosti (ZRSŠ na Bledu),
- posveta na Občini Kočevje o reševanju izostajanja romskih otrok od pouka,
- strokovnih srečanj ravnateljic in ravnateljev vrtcev in šol.

1.7 Upravljanje s tveganji Inšpektorata, vodenje registra tveganj in izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ

Z vidika vzpostavitve in stalnega izboljševanja sistema finančnega poslovanja, notranjih kontrol in notranjega revidiranja v skladu s 100. členom Zakona o javnih financah z namenom, da Inšpektorat obvladuje tveganja, zagotavlja doseganje ciljev poslovanja in uresničevanje proračuna, je bila podana Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ za leto 2015.

Voden je register tveganj Inšpektorata, preverjeni so cilji organizacijske enote in tveganja za vsak opredeljeni cilj. Ocenjeno je bilo tveganje glede na verjetnost in posledice nastanka, določeni so bili potreba po odzivu na tveganja, ukrepi za obvladovanje tveganja, odgovorna oseba za izvedbo ukrepa in rok njegove izvedbe.

Prav tako je bila s strani Službe za notranjo revizijo MIZKŠ potrjena Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ v Inšpektoratu za leto 2015.

2. UGOTOVITVE INŠPEKCIJSKIH NADZOROV NA PODROČJU ŠOLSTVA

Inšpektorji za področje šolstva so v letu 2015 opravljali naloge v skladu s Programom dela inšpektorata Republike Slovenije za šolstvo in šport za leto 2015, ki vsebuje načrt rednih inšpekcijskih nadzorov ter oceno pričakovanih izrednih inšpekcijskih nadzorov in prekrškovnih postopkov.

Preglednica 2: Načrt in realizacija dela organa

Postopki	Načrt 15	Real 15	Indeks real/načrt 15	Real 14	Indeks real 15/14
inšpekcijski	695	744	1,07	739	1,01
prekrškovni	100	135	1,35	112	1,16
Skupaj	795	879	1,13	851	1,03

Realizacija načrta za področje šolstva je bila presežena za 13 %. Realizacija inšpekcijskih postopkov glede na predhodno leto je bila za 1 % višja, prekrškovnih postopkov pa je bilo za 16 % več kot leta 2014.

2.1 Inšpekcijski postopki

Pri zavezancih se opravljajo redni, izredni in ponovni nadzori. Redni se izvajajo na podlagi letnega programa dela, ki ga potrdi minister, in lahko zajemajo več ali zgolj eno področje. Izredni se izvajajo na podlagi pobude (prijave, pritožbe, informacije). Ponovni nadzori se uvedejo z namenom preverjanja naloženih ukrepov v predhodnih nadzorih.

Preglednica 3: Načrt in realizacija inšpekcijskih postopkov

Nadzori	Načrt 15	Real 15	Indeks real/načrt 15	Real 14	Indeks real 15/14
redni	40	40	1,00	29	1,38
izredni	650	693	1,07	701	0,99
ponovni	5	11	2,20	9	1,22
Skupaj	695	744	1,07	739	1,01

V letu 2015 je bilo uvedenih 744 inšpekcijskih postopkov, kar je 7 % več od načrtovanega in 1 % več kot v letu 2014.

2.1.1 Redni nadzori

2.1.1.1 Realizacija

V letu 2015 je bilo realiziranih vseh 40 načrtovanih rednih nadzorov, ki so bili izvedeni v štirih različnih vrstah zavodov, v katere je bilo vključenih več področij nadzora. Število načrtovanih nadzorov glede na predhodno leto je bilo za 12 nadzorov oz. za 43 % večje.

Preglednica 4: Redni inšpekcijski nadzori v letu 2015 glede na vrsto zavoda

Redni nadzori	GŠ	OŠ	VŠŠ	DD	skupaj
	število	število	število	število	
načrtovani	8	16	8	8	40
opravljeni	8	16	8	8	40
Realizacija v %	100	100	100	100	100

2.1.1.2 Področja nadzora

Redni inšpekcijski postopki so bili usmerjeni predvsem na naslednja področja, vendar ne na vsa in v enakem obsegu v vseh vrstah zavodov:

- izpolnjevanje pogojev (statusnih, materialnih, kadrovskih) za izvajanje VI-dejavnosti in skladnost z ustanovitvenimi akti (ustreznost predpisane izobrazbe strokovnih delavcev v GŠ in VSŠ, konstituiranje in sestava sveta zavoda ...),
- organizacija VI-dela (izvajanje programov: npr. pouk instrumentov v GŠ, podaljšano bivanje, interesne dejavnosti, pevski zbor v OŠ; prilagajanje izvajanja izrednega študija v VSŠ ...),
- izpolnjevanje standardov in normativov za izvajanje VI-programov (oblikovanje oddelkov oz. skupin),
- izvajanje vpisa in izpisa otrok in udeležencev izobraževanja,
- uresničevanje pravic in obveznosti strokovnih delavcev (realizacija učne obveznosti ravnatelja in pomočnika ravnatelja (GŠ in OŠ), vodenje dokumentacije strokovnih delavcev),
- vodenje predpisanih evidenc in pedagoške dokumentacije (evidenca v skladu s predpisi o vpisu (npr. v DD) in izvajanju programov),
- prispevki staršev in njihova namenska poraba (določanje oskrbnin v DD, prispevki udeležencev v VSŠ),
- uresničevanje nalog ravnatelja (vodenje, načrtovanje ...).

2.1.1.3 Ugotovljene kršitve

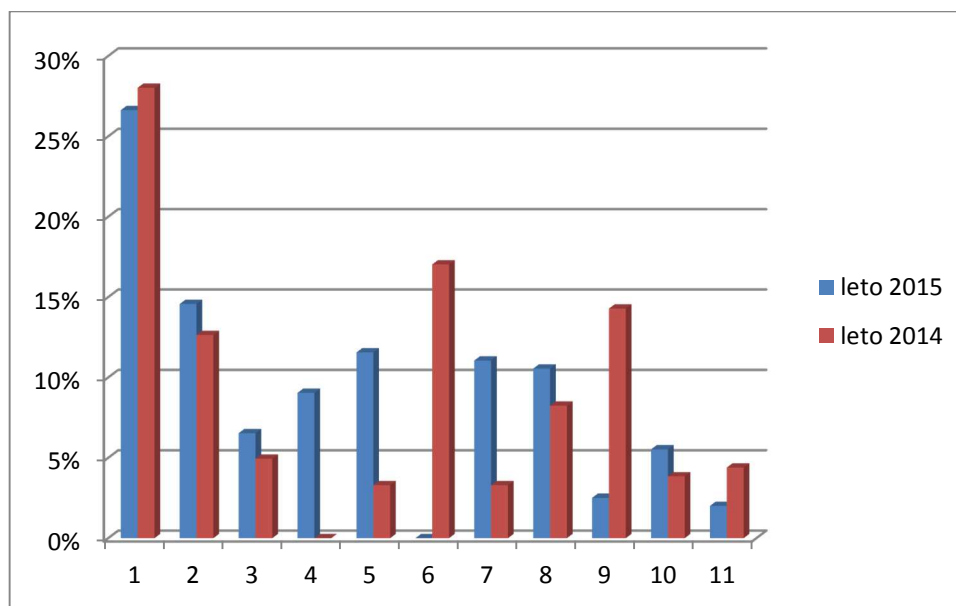
V letu 2015 je bil poudarek na nekaterih drugih vsebinah posameznih področij nadzora kot preteklo leto, nekatera področja so bila na novo uvedena ali pa so bila pregledovana posamezna področja v drugačnem obsegu. Število nadzorov glede na preteklo leto je bilo za tretjino večje, medtem ko je bilo število ugotovljenih kršitev večje za 9,3 %.

Preglednica 5: Število ugotovljenih kršitev po področjih v letu 2015 v primerjavi z letom 2014

št.	Področje kršitve	Število – leto 2015	Število – leto 2014
1	izpolnjevanje statusnih, materialnih in kadrovskih pogojev	53	51
2	organizacija VI-dela	29	23
3	izpolnjevanje standardov in normativov za izvajanje VI-programa	13	9
4	izvajanje vpisa in izpisa otrok in udeležencev izobraževanja	18	0*
5	uresničevanje pravic in dolžnosti udeležencev izobraževanja	23	6
6	preverjanje in ocenjevanje znanja	0**	31
7	uresničevanje pravic in obveznosti strokovnih delavcev	22	6
8	vodenje pedagoške dokumentacije in izdajanje javnih listin	21	15
9	prispevki staršev in njihova namenska poraba	5	26
10	izpolnjevanje nalog ravnatelja	11	7
11	drugo	4	8
	Skupaj	199	182

* V okviru rednih nadzorov v l. 2014 področje izvajanje vpisa in izpisa otrok in udeležencev izobraževanja ni bilo obravnavano.

** V okviru rednih nadzorov v l. 2015 področje preverjanja in ocenjevanja znanja ni bilo obravnavano.

Graf 1: Primerjava deležev posameznih področij kršitev pri rednih nadzorih

Preglednica 6: Delež ugotovljenih kršitev po področjih v letu 2015 v posameznih vrstah zavodov glede na vse ugotovljene kršitve znotraj posamezne vrste zavoda

Področje kršitve	GŠ	OŠ	VŠŠ	DD
izpolnjevanje statusnih, materialnih in kadrovskih pogojev	0,29	0,23	0,53	0,25
organizacija VI-dela	0,21	0,15	0,07	0,13
izpolnjevanje standardov in normativov za izvajanje VI-programa	0,04	0,10	/	0,03
izvajanje vpisa in izpisa otrok in udeležencev izobraževanja	0,25	0,01	0,07	0,17
uresničevanje pravic in dolžnosti udeležencev izobraževanja	/	0,17	0,0	0,10
uresničevanje pravic in obveznosti strokovnih delavcev	0,04	0,20	/	0,02
vodenje pedagoške dokumentacije in izdajanje javnih listin	0,04	0,08	0,07	0,18
prispevki staršev in njihova namenska poraba	/	/	0,07	0,07
izpolnjevanje nalog ravnatelja	0,00	0,06	0,13	0,05
drugo	0,13	/	0,07	/

/ Področja, ki v navedeni vrsti zavoda niso bila predmet nadzora.

2.1.1.4 Ukrepi inšpektorjev

Na podlagi ugotovljenih dejanskih kršitev in nepravilnosti so bili odrejeni inšpekcijski ukrepi, katerih vrsta in število sta predstavljeni v Preglednici 6.

Preglednica 7: Odrejeni inšpekcijski ukrepi

Inšpekcijski ukrepi	Število	Delež [%]
odredbe (32. člen ZIN)	2	0,010
inšpekcijska opozorila (33. člen ZIN)	173	0,869
predlogi oz. priporočila (9. točka 14.b člena ZSoll)	21	0,106
Odstop IRSD*	3	0,015
Skupaj	199	100,0

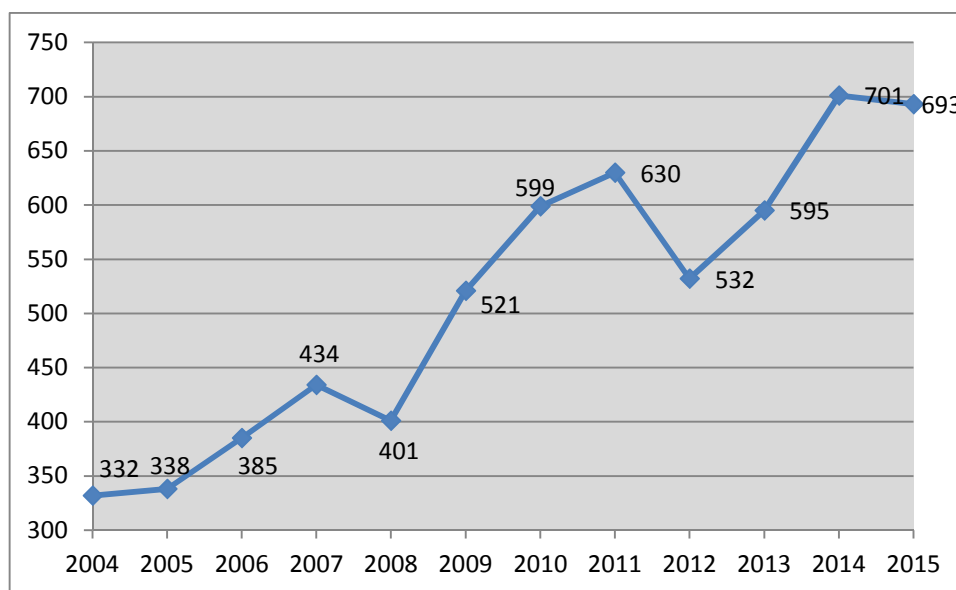
*Ob preverjanju kadrovskih pogojev pri izvajanju dejavnosti v glasbenih šolah so bile ugotovljene kršitve zakonodaje v delu, ki je v nadzorstveni pristojnosti Inšpektorata RS za delo.

V primerjavi z letom 2014 se je v letu 2015 povečal delež izrečenih opozoril za ugotovljene kršitve z 80,8 % na kar 86,9 %, medtem ko se je delež odredb zmanjšal s 6,6 % na zgolj 1 % in delež predlogov z 12,1 % na 10,6 %. Poleg navedenega so bile ugotovljene tudi kršitve zakonskih določb, ki so v nadzorstveni pristojnosti IRSD, zato so jim bile ugotovitve posredovane v pristojno ukrepanje.

2.1.2 Izredni nadzori

2.1.2.1 Realizacija

- Število prijav/pritožb/pobud zaradi domnevnih kršitev šolske zakonodaje je od leta 2008 do leta 2011 naraščalo, v letu 2012 je njihovo število upadlo, v letih 2013 in 2014 je bilo moč zaznati ponovno povečanje, v letu 2014 je doseglo maksimum, v letu 2015 pa je ostalo skoraj na isti ravni.
- Inšpektorat je za področje šolstva v letu 2015 prejel 693 pobud, kar je le 1 % manj kot leta 2014, 16,5 % več kot v letu 2013 in kar 30,4 % več kot leta 2012. Število pobud je tudi za 7 % večje od ocene pričakovanih za leto 2015 (650).
- Na podlagi prejetih pobud so bili po uradni dolžnosti uvedeni izredni inšpekcijski postopki.

Graf 2: Število prejetih pobud po letih

Vse od leta 2004 je moč zaznati trend naraščanja števila pobud, ki se je vsake štiri leta zmanjšal. Število pobud se je v letih od 2005 do 2007 povečevalo na letni ravni od 2 do 14 % glede na predhodno leto. V letu 2008 se je število pobud glede na leto 2007 zmanjšalo za 8 %. V letu 2009 se je število pobud povečalo za kar 30 %, v letu 2010 za 15 % in v letu 2011 za 5 % glede na predhodno leto. Ponovni upad pobud v letu 2012 gre verjetno pripisati vedno bolj uveljavljenemu e-portal. V letu 2013 se je število pobud povečalo za skoraj 12 %, v letu 2014 za nadaljnjih 18 %, v letu 2015 pa je bilo pobud za nekaj manj kot 1 % manj kot predhodno leto. Navedena nihanja in velik porast števila pobud v letih 2013 in 2014 ter skoraj nespremenjeno število pobud v letu 2015 glede na leto 2014 so najverjetneje posledica pogostejših sprememb in nestabilnosti na različnih družbenih področjih v slovenskem prostoru, ki vedno bolj posegajo tudi na področje sprememb v šolstvu. Vedno večja negotovost in nezadovoljstvo prebivalcev se tako odraža pri delu zaposlenih na področju šolstva in pri občutljivosti zaznave njihovih napak s strani udeležencev oz. njihovih zakonitih zastopnikov na vseh ravneh izobraževanja. V letu 2015 je število pobud ostalo skoraj na ravni iz leta 2014 oz. se je zmanjšalo za slab odstotek. Ob tem velja poudariti, da ne gre le za povečanje števila pobud, ampak iz leta v leto za vsebinsko obširnejše pobude, za reševanje katerih je treba vedno več časa in ki so posredovane v pristojno obravnavo tudi drugim organom. Na čas reševanja zadev vplivajo: področje nadzora, interdisciplinarnost zadeve, dokazovanje z izvedenci, obseg dokumentacije, število ugotovljenih kršitev oz. čas izvrševanja ukrepov, delovno-organizacijske specifikke (izobraževanja, dopusti, daljše bolniške odsotnosti inšpektorjev, eksterne aktivnosti) in drugo.

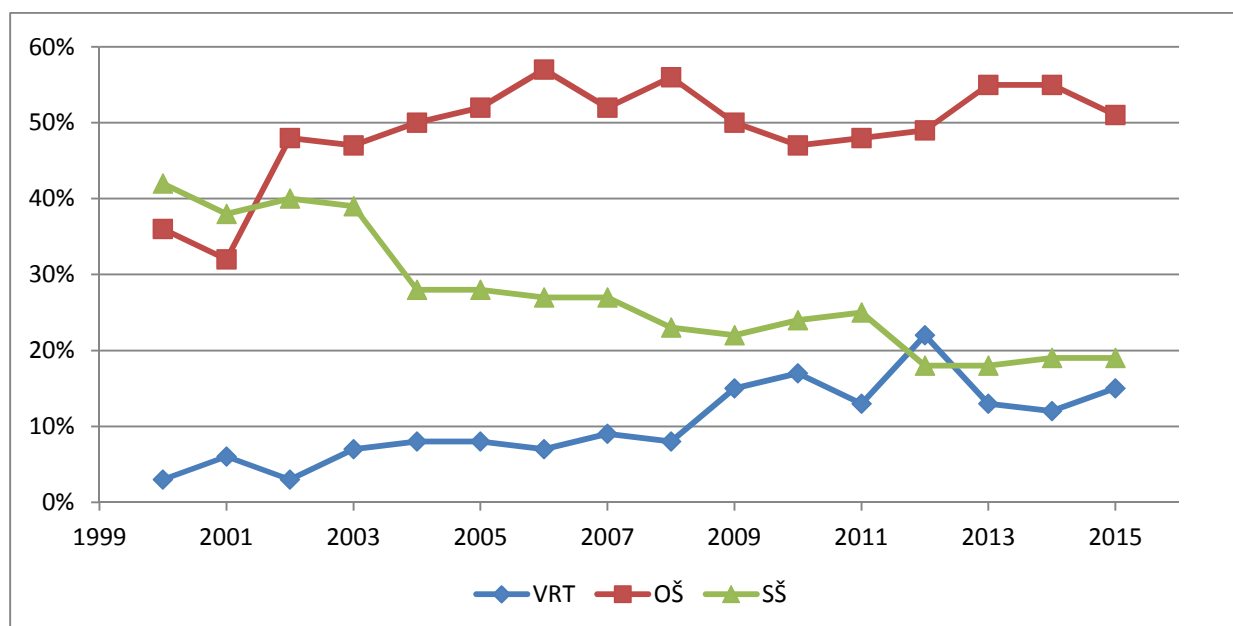
2.1.2.2 Zavezanci

Inšpekcijski postopki so bili uvedeni na podlagi 693 pobude zoper 447 različnih zavezancev za nadzor, ki jih delimo po vrsti izvajanja VI-programa. Inšpekcijski postopki so torej bili uvedeni zoper 9 % zavezancev več kot leta 2014, iz česar izhaja, da se je zmanjšal delež tistih, zoper katere je uvedenih več kot en postopek na leto.

Preglednica 8: Število pobud glede na vrste zavezancev

Zavezanec	Število	Delež [%]
osnovna šola	350	50,5
srednja šola	130	18,8
vrtec	105	15,2
ostalo	63	9,1
glasbena šola	12	1,7
vzgojni zavod	9	1,3
višja strokovna šola	7	1,0
osnovna šola za otroke s posebnimi potrebami	7	1,0
zavod za otroke s posebnimi potrebami	6	0,9
dijaški dom	3	0,4
izobraževanje odraslih	1	0,1
Skupaj	693	100,0

Od 693 pobud se jih je 585 oz. 84 % nanašalo na domnevne nepravilnosti v vrtcih, osnovnih ali srednjih šolah, kar je 2 % manj kot leta 2014 in 2013 ter 5 % manj kot leta 2012. Skupen delež pobud za inšpekcijske nadzore navedenih zavezancev se zadnjih 8 let ves čas giblje nad 80 %. V letu 2015 se delež pobud za srednje šole glede na vse pobude skoraj ni spremenil (0,3 %) in tudi dejansko število pobud se od preteklega leta razlikuje le za 3 % (134 v letu 2014 in 130 v letu 2015). Delež pobud za osnovne šole glede na vse pobude se je zmanjšal za 4,1 %, dejansko število pa se je zmanjšalo za 8,7 % (383 v letu 2014 in 350 v letu 2015). Delež pobud za vrtce se je povečal za 3,1 %, dejansko število pa se je povečalo za kar 23,5 % (85 v letu 2014 in 105 v letu 2015).

Graf 3: Petnajstletno gibanje odstotka pobud za inšpekcijske nadzore v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah glede na vse pobude

Med posameznimi vrstami zavezancev je bilo 81 osnovnih šol, 33 srednjih šol in 16 vrtcev, zoper katere je bilo uvedenih več inšpekcijskih postopkov. Tudi pri drugih vrstah zavezancev so posamezni zavodi, zoper katere je bilo uvedenih več inšpekcijskih postopkov.

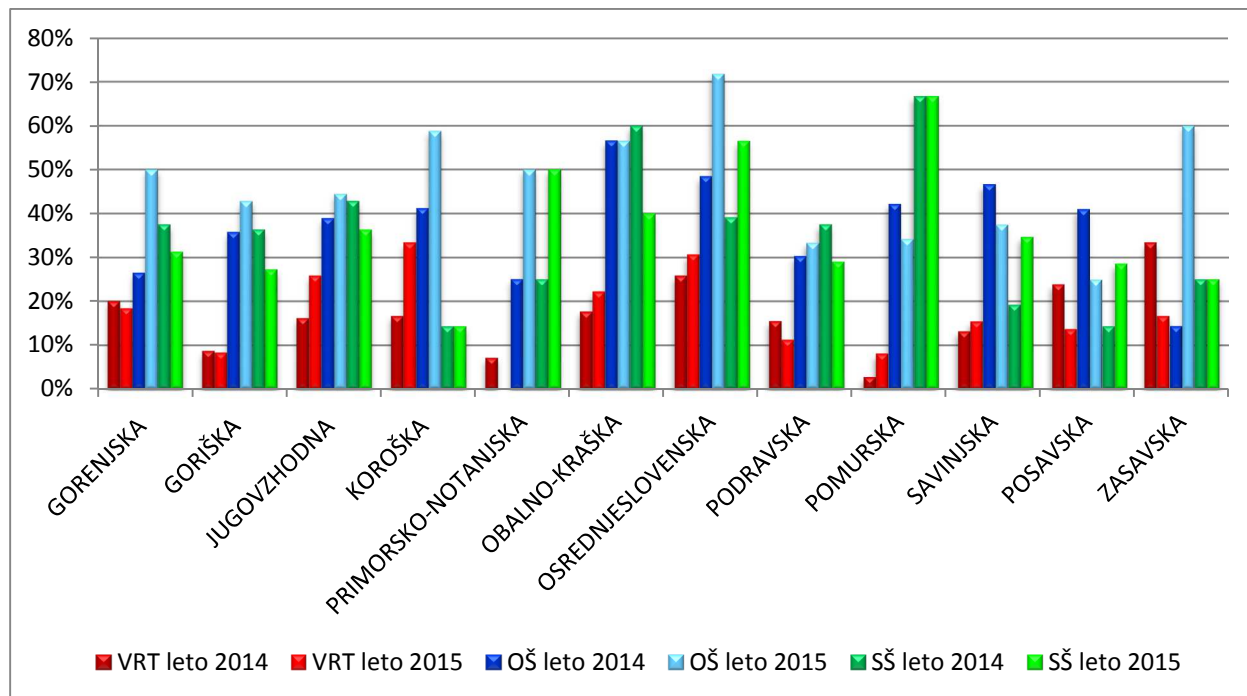
Tako je bilo v izredne inšpekcijske postopke v letu 2015 vključenih 76 oz. 19 % vrtcev, 214 oz. 47 % osnovnih šol in 72 oz. 40 % srednjih šol v državi, medtem ko je bilo v letu 2014 v izredne inšpekcijske postopke vključenih 17 % vrtcev, 38 % osnovnih in 37 % srednjih šol v državi. Ob tem je treba poudariti, da se število istovrstnih zavodov iz leta v leto malo spreminja, in sicer predvsem pri vrtcih zaradi ustanavljanja novih vrtcev ter delno pri srednjih šolah zaradi reorganizacije srednješolskega izobraževanja.

Preglednica 9: Število vrtcev, osnovnih in srednjih šol po statističnih regijah, zoper katere je bil uveden izredni inšpekcijski nadzor

Statistična regija	VRT	OŠ	SŠ
GORENJSKA	7	17	5
GORIŠKA	2	12	3
JUGOVZHODNA	8	16	4
KOROŠKA	4	10	1
PRIMORSKO-NOTANJSKA	0	8	2
OBALNO-KRAŠKA	4	13	4
OSREDNJESLOVENSKA	30	66	26
PODRAVSKA	8	26	9
POMURSKA	3	13	6
SAVINJSKA	6	21	9
SPODNJEPOSAVSKA	3	6	2
ZASAVSKA	1	6	1
Skupaj	76	214	72

V Grafu 6 je prikazano, kolikšni so deleži vključenosti posameznih vrst zavodov v izredne inšpekcijske nadzore v posameznih regijah glede na število posameznih vrst zavodov v posamezni statistični regiji v letu 2015 v primerjavi z letom 2014.

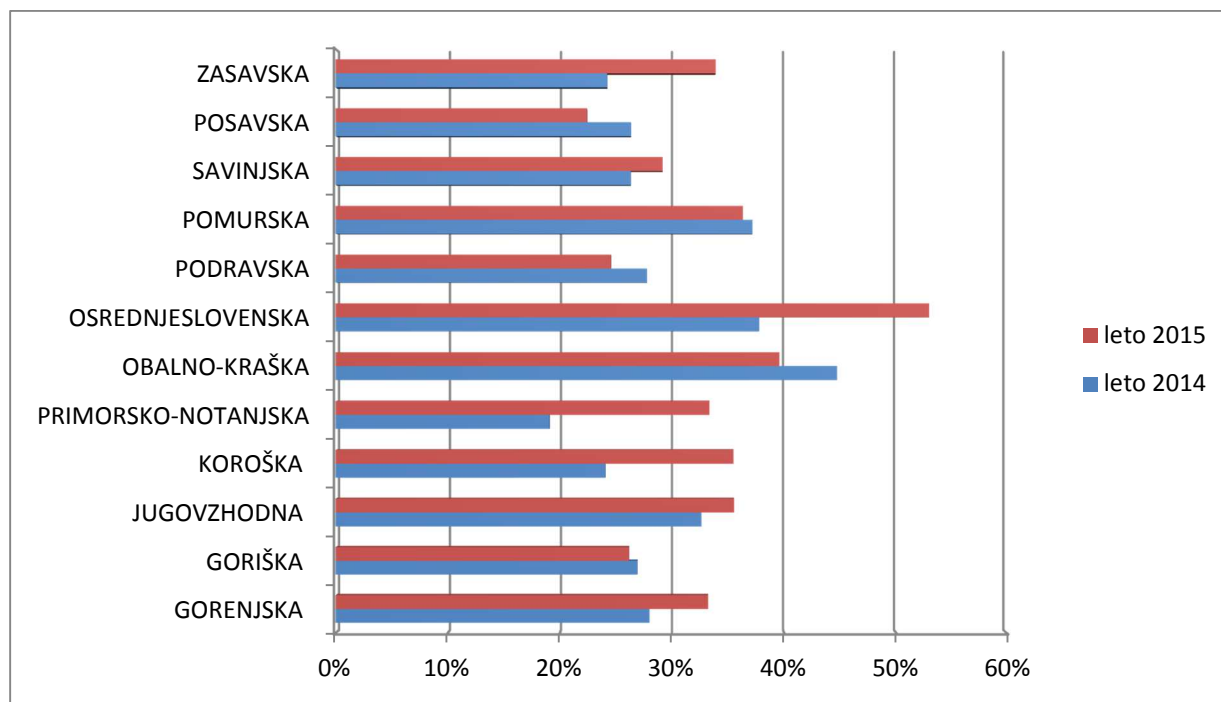
Iz navedenega je razvidno, da so bili v letu 2015 uvedeni izredni inšpekcijski postopki zoper več kot 70 % osnovnih šol v osrednji Sloveniji ter v več kot 50 % osnovnih šol v Zasavju, na Koroškem in v Obalno-kraški regiji. Izredni inšpekcijski postopki so bili uvedeni zoper več kot 50 % srednjih šol v regiji v Pomurju in v osrednji Sloveniji. Izredni inšpekcijski postopki zoper vrtce pa v nobeni od regij ne preseže niti 40 % vseh vrtcev v regiji oz. le v dveh regijah več kot 30 % vseh vrtcev (Koroška: 33 %, Osrednja Slovenija: 31 %).

Graf 4: Deleži posameznih vrst zavezancev v izrednih inšpekcijskih postopkih glede na celotno število posameznih vrst zavezancev v posamezni statistični regiji v letu 2015 v primerjavi z letom 2014

Iz Grafu 7 je prikazana primerjava povprečnih deležev vseh vrst zavezancev (vrtci, osnovne in srednje šole skupaj), vključenih v izredne inšpekcijske postopke, glede na število tovrstnih zavodov v posamezni regiji v letu 2015 in letu 2014. Iz navedenega grafa je razvidno, da je bilo v letu 2015 v povprečju največ obravnavanih zavodov v inšpekcijskih postopkih glede na število zavodov v posamezni regiji v Osrednji Sloveniji (53 %), v Obalno-Kraški regiji (40 %) in v Pomurju (36 %), medtem ko je bilo manj kot 30 % tovrstnih zavodov vključenih v inšpekcijske preglede v Posavju (22 %), Podravju (25 %), na Savinjskem (29 %) in Goriškem (26 %), v vseh regijah pa v povprečju več kot 20 % zavodov.

Primerjava navedenih podatkov med letoma 2015 in 2014 pokaže, da se je povprečno število obravnavanih navedenih vrst zavodov glede na število tovrstnih zavodov v posamezni regiji najbolj povečalo v Primorsko-notranjski regiji in na Koroškem, najbolj pa zmanjšalo v Posavju in Podravju.

Graf 5: Primerjava povprečnih deležev vseh vrst zavezancev (vrtni, osnovne in srednje šole skupaj), vključenih v izredne inšpekcijske postopke, glede na število tovrstnih zavodov v posamezni regiji v letu 2015 in letu 2014

2.1.2.3 Očitane kršitve

V inšpekcijskih postopkih je bilo obravnavanih skupaj 1451 domnevnih kršitev, kar je 4 % manj kot leta 2014. Od tega je bilo 1034 očitanih kršitev, ki so se nanašale na področja v nadzorstveni pristojnosti šolske inšpekcije, 204 očitane kršitve niso spadale v stvarno pristojnost šolske inšpekcije, 221 kršitev pa so inšpektorji zaznali med postopki. Delež novih kršitev glede na vse obravnavane je 15 %, kar je enako kot leta 2014.

Število očitanih kršitev, ki so se nanašale na področja v nadzorstvene pristojnosti šolske inšpekcije, je za 0,7 % manj kot v letu 2014. Glede na to, da se je število pobud zmanjšalo za 1 %, iz navedenega izhaja, da je še vedno rahel trend povečevanja števila očitanih kršitev v eni pobudi. Del v pobudah navedenih domnevnih nepravilnosti ne spada v nadzorstveno pristojnost šolske inšpekcije. Največ očitanih kršitev je na področju uresničevanje pravic in dolžnosti udeležencev izobraževanja (16 %).

Preglednica 10: Očitane kršitve po področjih, ki so v nadzorstveni pristojnosti šolske inšpekcije

Področja kršitev	Število	Delež [%]
uresničevanje pravic in dolžnosti udeležencev izobraževanja	165	16,1
izpolnjevanje pogojev za opravljanje VI-dejavnosti	152	14,8
preverjanje in ocenjevanje znanja	141	13,7
organizacija dela	133	13,0
nasilje*	103	10,0
uresničevanje pravic in obveznosti strokovnih delavcev	87	8,5
izvajanje ravnateljevih nalog	82	8,0
postopek imenovanja in razrešitve ravnatelja	32	3,1
sodelovanje staršev in zavoda in njihova obveščenost	31	3,0
izvajanje vpisa in izpisa otrok in udeležencev izobraževanja	27	2,6
izpolnjevanje standardov in normativov za izvajanje programov	26	2,5
določanje prispevkov in njihova namenska poraba	26	2,5
drugo	12	1,2
vodenje pedagoške dokumentacije in izdajanje javnih listin	9	0,9
Skupaj	1034	100

* Področje, katerega evidentiranje se je začelo ločeno od preostalih v letu 2014 in se je nadaljevalo v letu 2015.

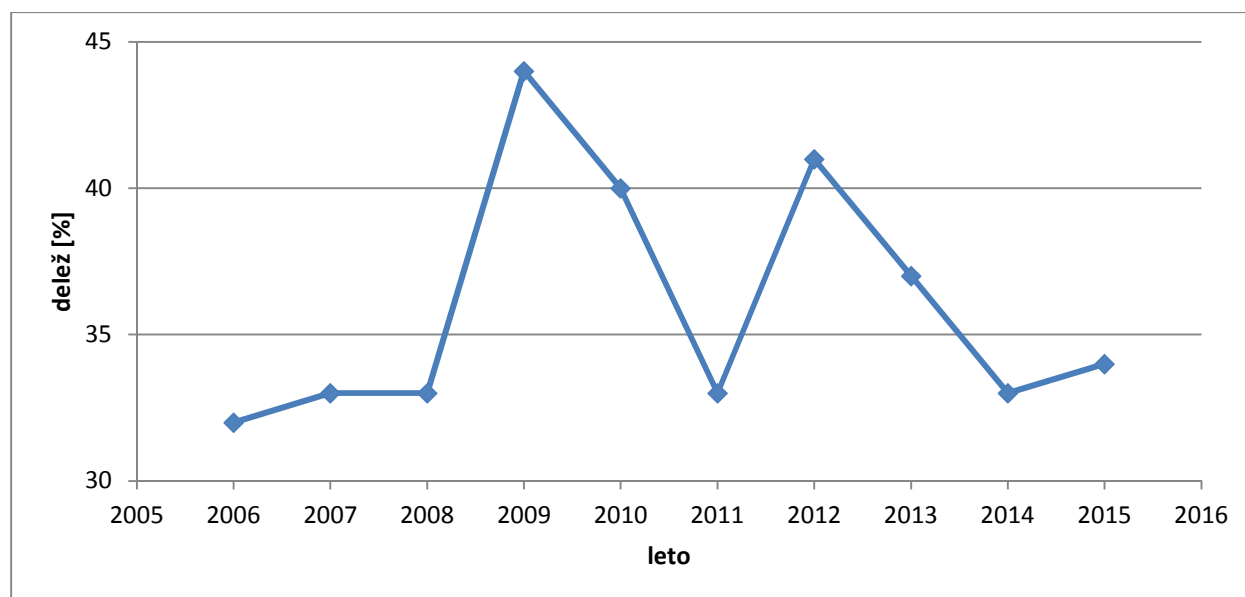
Iz prejetih pobud so izhajale 204 kršitve, ki niso spadale v stvarno pristojnost šolske inšpekcije. V inšpekcijskih postopkih so bile tovrstne domnevne kršitve posredovane oz. odstopljene v pristojno reševanje drugim organom. V nekaterih postopkih se je med ugotovitvenim postopkom izkazalo, da gre za domnevne kršitve na področju vzgoje in izobraževanja, za odpravo katerih je potrebno ukrepanje drugih pristojnih organov. Tako so bile zadeve v delu ali v celoti 265-krat odstopljene v reševanje drugim pristojnim organom.

Preglednica 11: Odstopi pristojnim organom

Pristojni organ	Število	Delež [%]
Drugi	108	40,8
Inšpektorat RS za delo	70	26,4
Policija	33	12,5
Komisija za preprečevanje korupcije	14	5,3
Zdravstveni inšpektorat RS	13	4,9
Urad za nadzor proračuna	8	3,0
Informacijski pooblaščenec	8	3,0
Inšpektorat za javni sektor	8	3,0
Inšpekcija za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin	2	0,8
Tržni inšpektorat RS	1	0,4
Skupaj	265	100,0

2.1.2.4 Ugotovljene kršitve

V izrednih inšpekcijskih postopkih je bilo ugotovljenih oz. potrjenih skupaj **567** kršitev (v letu 2014 571), in sicer: 346 ali 34 % od 1034 očitanih, ki so bile v pristojnosti šolske inšpekcije, in 221 novih kršitev. Nove kršitve predpisov so bile ugotovljene v postopkih ugotavljanja dejanskega stanja in predstavljajo 40 % vseh potrjenih kršitev, kar je enako kot leta 2014.

Graf 6: Delež potrjenih navedb iz pobud v obdobju od leta 2006 do leta 2015

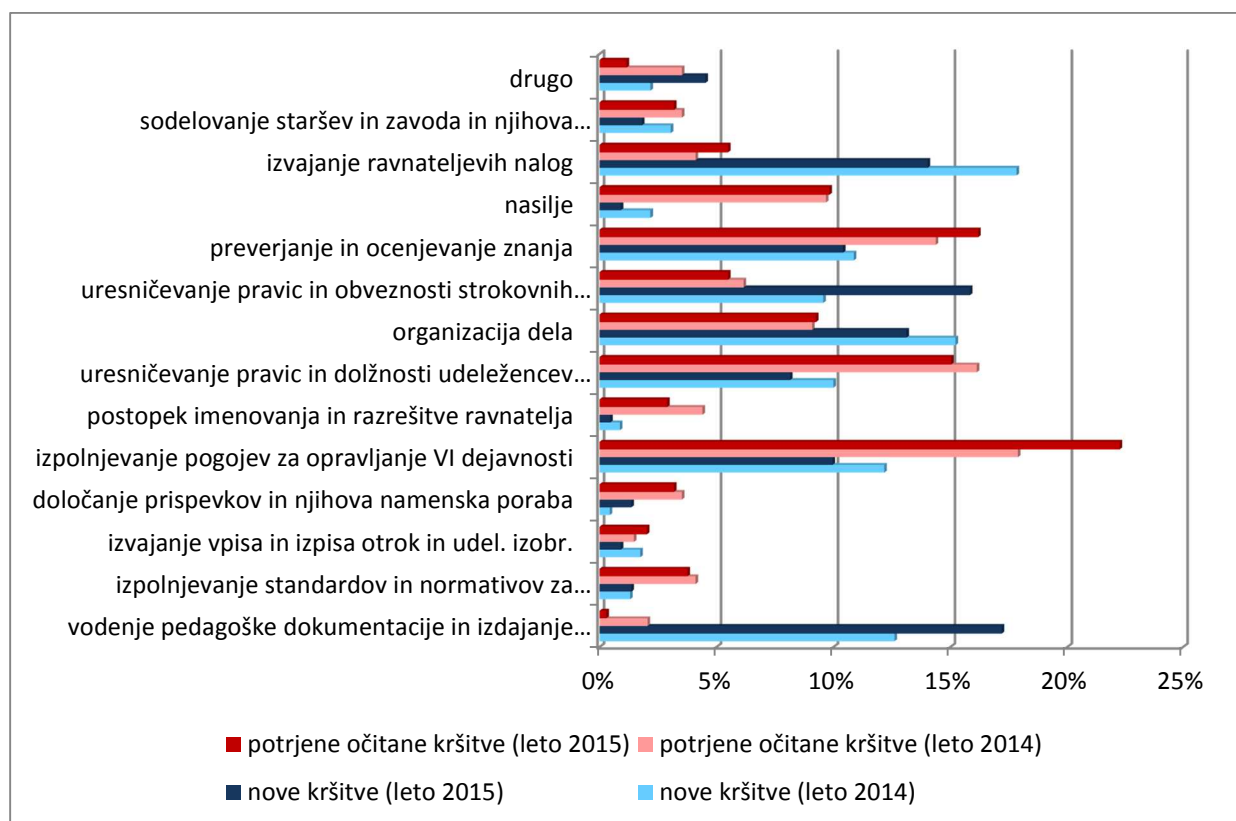
Razmerje med očitanimi in potrjenimi kršitvami za leto 2015 pokaže, da se je utemeljenost očitanih kršitev v pobudah glede na preteklo leto povečala le za en odstotek in torej ostaja na ravni ene tretjine potrjenih kršitev od očitanih.

Preglednica 12: Ugotovljene, potrjene očitane in nove kršitve po področjih, ki so v nadzorstveni pristojnosti šolske inšpekcije in je potrebno ukrepanje šolske inšpekcije

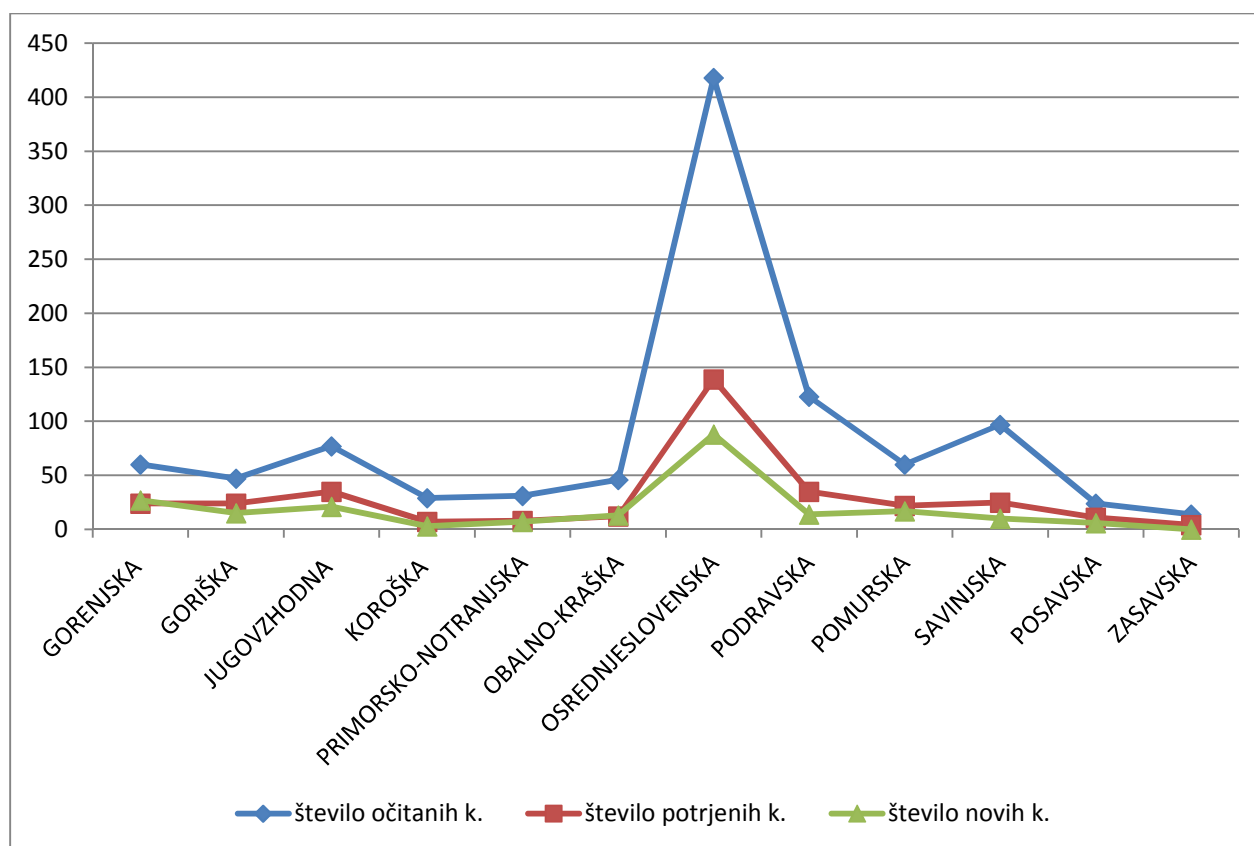
Področja kršitev	Število potrjenih očitanih kršitev	Delež ^A [%]	Število novih	Skupaj
izpolnjevanje pogojev za opravljanje VI-dejavnosti	77	50,7	22	99
izpolnjevanje standardov in normativov za izvajanje programov	13	50,0	3	16
določanje prispevkov in njihova namenska poraba	11	42,3	3	14
preverjanje in ocenjevanje znanja	56	39,7	23	79
sodelovanje staršev in zavoda in njihova obveščenost	11	35,5	4	15
drugo	4	33,3	10	14
nasilje*	34	33,0	2	36
uresničevanje pravic in dolžnosti udeležencev izobraževanja	52	31,5	18	70
postopek imenovanja in razrešitve ravnatelja	10	31,3	1	11
izvajanje vpisa in izpisa otrok in udel. izobr.	7	25,9	2	9
organizacija dela	32	24,1	29	61
izvajanje ravnateljevih nalog	19	23,2	31	50
uresničevanje pravic in obveznosti strokovnih delavcev	19	21,8	35	54
vodenje pedagoške dokumentacije in izdajanje javnih listin	1	11,1	38	39
Skupaj	346		221	567

^A Glede na število tovrstnih očitanih kršitev.

Iz Preglednice 12 je razvidno, da so bile v letu 2015 najpogosteje potrjene očitane kršitve glede izpolnjevanja pogojev za opravljanje VI-dejavnosti in izpolnjevanja standardov in normativov za izvajanje programov, najmanj pa so bile utemeljene pobude, v katerih so bile navedene domnevne nepravilnosti pri uresničevanju pravic in obveznosti strokovnih delavcev ter vodenju pedagoške dokumentacije in izdajanja javnih listin.

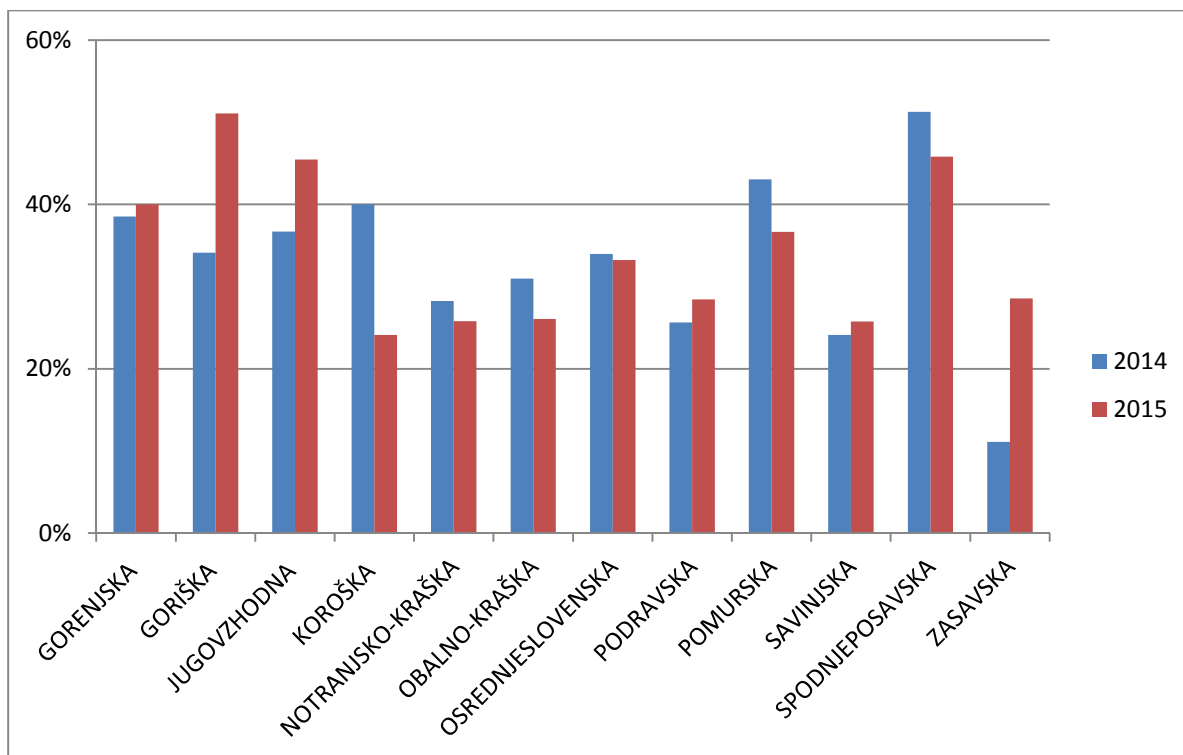

Graf 7: Primerjava deležev potrjenih očitanih kršitev in novih kršitev po področjih v letu 2015 in letu 2014

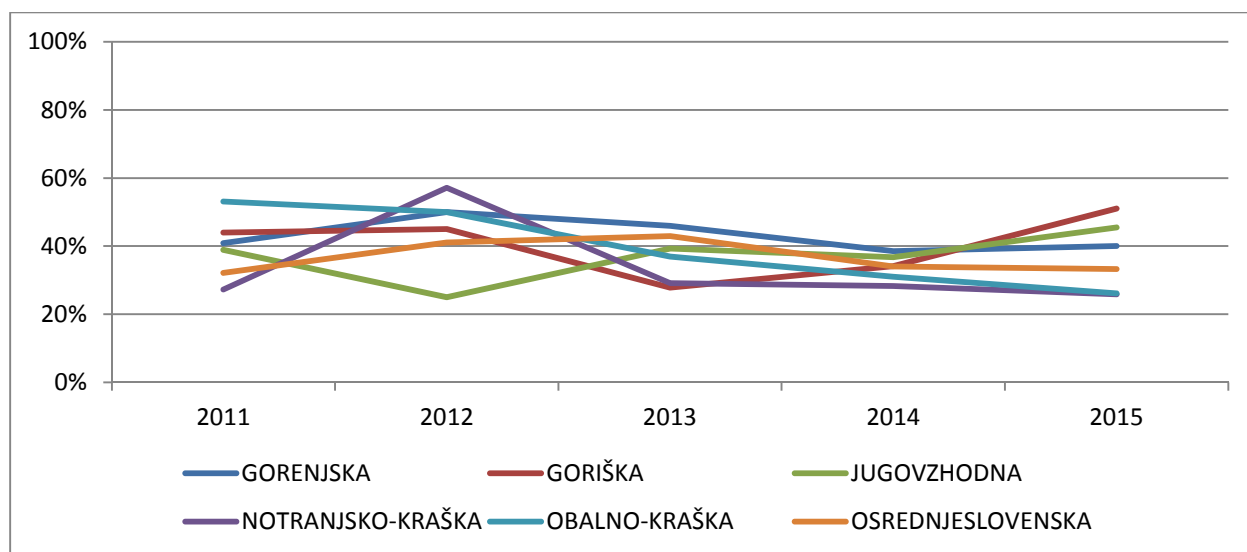
Graf 8: Število očitanih, potrjenih očitanih in na novo ugotovljenih kršitev po posameznih regijah v letu 2015

Iz primerjave potrjenih očitanih kršitev znotraj posamezne regije izhaja, da se je malo več kot polovica očitanih kršitev potrdila na Goriškem (51 %), 40 % ali več očitanih kršitev se je potrdilo tudi v Posavju (46 %), v Jugovzhodni regiji (46 %) in na Gorenjskem (40 %). Nekaj več kot tretjina očitanih kršitev je bila potrjena v Pomurju (37 %) in v osrednji Sloveniji (33 %). V ostalih regijah je bila potrjena okrog četrtna očitanih kršitev, in sicer: v Zasavju in Podravju 29 %, v Primorsko-Notranjski, na Obalno-Kraški regiji ter na Savinjskem 26 %, na Koroškem pa 24 %.

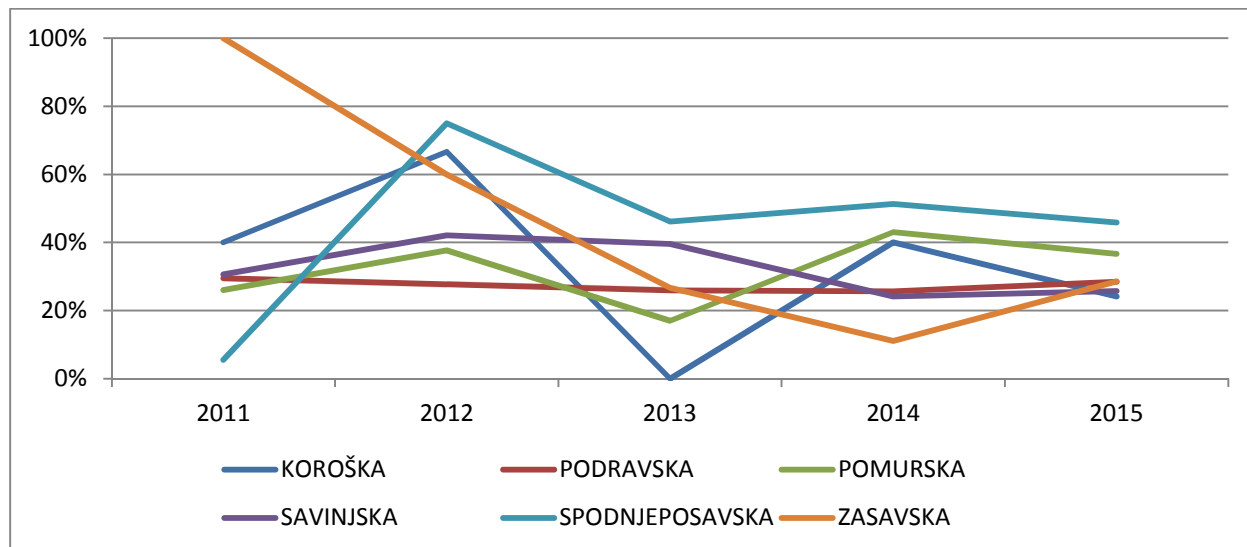

Graf 9: Deleži potrjenih kršitev glede na očitane kršitve znotraj posamezne regije v letu 2015 in letu 2014

Primerjava deleža potrjenih kršitev glede na očitane kršitve znotraj posamezne regije v letu 2014 in letu 2015 pokaže, da se je utemeljenost pobud v polovici regij zmanjšala, od tega najbolj na Koroškem, medtem ko se je delež utemeljenih pobud največ povečal na Goriškem in v Zasavju.

Graf 10: Spreminjanje deleža potrjenih kršitev glede na očitane kršitve znotraj posamezne regije zahodnih regij Slovenije od leta 2011 do leta 2015

Graf 11: Spreminjanje deleža potrjenih kršitev glede na očitane kršitve znotraj posamezne regije vzhodnih regij Slovenije od leta 2011 do leta 2015

Iz zgornjih dveh grafov izhaja, da se deleži potrjenih očitanih kršitev iz leta v leto v obdobju zadnjih petih let znatno bolj spreminjajo znotraj posamezne regije v vzhodni Slovenije, medtem ko se deleži potrjenih očitanih kršitev v istem časovnem obdobju znotraj posamezne regije v zahodni Slovenije spreminjajo v manjši meri.

Ker se 87 % vseh očitanih domnevnih nepravilnosti nanaša na vrtce, osnovne in srednje šole, je v preglednicah 13 in 14 predstavljena podrobnejša analiza očitanih in ugotovljenih kršitev v navedenih treh vrstah zavodov. Ugotovljene kršitve vključujejo potrjene očitane kršitve in nove kršitve.

Preglednica 13: Analiza kršitev po področjih v vrtcih in osnovnih šolah

Področja kršitev	VRT							OŠ						
	nove	delež [%]	očitane	delež [%]	potrjene	delež [%]	delež ^A [%]	nove	delež [%]	očitane	delež [%]	potrjene	delež [%]	delež ^A [%]
izpolnjevanje pogojev za opravljanje VI-dejavnosti	10	21,3	49	34,0	32	47,1	65,3	3	2,9	46	8,1	20	11,6	43,5
izpolnjevanje standardov in normativov za izvajanje programov	0	0,0	11	7,6	8	11,8	72,7	1	1,0	4	0,7	1	0,6	25,0
organizacija VI-dela	8	17,0	22	15,3	8	11,8	36,4	10	9,5	76	13,5	16	9,2	21,1
izvajanje vpisa in izpisa otrok in udeležencev izobraževanja	0	0,0	8	5,6	0	0,0	0,0	1	1,0	6	1,1	1	0,6	16,7
uresničevanje pravic in dolžnosti udeležencev izobraževanja	0	0,0	12	8,3	6	8,8	50,0	12	11,4	93	16,5	25	14,5	26,9
preverjanje in ocenjevanje znanja		0,0		0,0		0,0		18	17,1	90	15,9	37	21,4	41,1
nasilje	0	0,0	8	5,6	1	1,5	12,5	2	1,9	77	13,6	28	16,2	36,4
uresničevanje pravic in obveznosti strokovnih delavcev	5	10,6	8	5,6	2	2,9	25,0	21	20,0	56	9,9	10	5,8	17,9
sodelovanje staršev in zavoda ter njihova obveščенost	2	4,3	0	0,0	0	0,0		1	1,0	26	4,6	10	5,8	38,5
določanje prispevkov in njihova namenska poraba	0	0,0	1	0,7	1	1,5	100,0	0	0,0	19	3,4	10	5,8	52,6
vođenje pedagoške dokumentacije in izdajanje javnih listin	9	19,1	1	0,7	0	0,0	0,0	17	16,2	5	0,9	1	0,6	20,0
postopek imenovanja in razrešitve ravnatelja	0	0,0	8	5,6	4	5,9	50,0	1	1,0	21	3,7	6	3,5	28,6
uresničevanje ravnateljevih nalog	9	19,1	14	9,7	5	7,4	35,7	15	14,3	39	6,9	7	4,0	17,9
drugo	4	8,5	2	1,4	1	1,5	50,0	3	2,9	7	1,2	1	0,6	14,3
Skupaj	47		144		68			105		565		173		

^A Delež potrjenih kršitev glede na število tovrstnih očitanih kršitev.

Preglednica 14: Analiza kršitev po področjih v srednjih šolah

Področja kršitev	SŠ						
	nove	delež [%]	očitane	delež [%]	potrjene	delež [%]	delež ^A [%]
izpolnjevanje pogojev za opravljanje VI-dejavnosti	1	3,0	9	4,9	1	1,9	11,1
izpolnjevanje standardov in normativov za izvajanje programov	1	3,0	2	1,1	1	1,9	50,0
organizacija VI dela	6	18,2	26	14,1	6	11,5	23,1
izvajanje vpisa in izpisa otrok in udeležencev izobraževanja	0	0,0	10	5,4	5	9,6	50,0
uresničevanje pravic in dolžnosti udeležencev izobraževanja	3	9,1	38	20,5	15	28,8	39,5
preverjanje in ocenjevanje znanja	5	15,2	42	22,7	12	23,1	28,6
nasilje	0	0,0	12	6,5	4	7,7	33,3
uresničevanje pravic in obveznosti strokovnih delavcev	5	15,2	18	9,7	4	7,7	22,2
sodelovanje staršev in zavoda ter njihova obveščenost	1	3,0	2	1,1	1	1,9	50,0
določanje prispevkov in njihova namenska poraba	3	9,1	3	1,6	0	0,0	0,0
vodenje pedagoške dokumentacije in izdajanje javnih listin	5	15,2	0	0,0	0	0,0	/
postopek imenovanja in razrešitve ravnatelja	0	0,0	3	1,6	0	0,0	0,0
uresničevanje ravnateljevih nalog	2	6,1	19	10,3	2	3,8	10,5
drugo	1	3,0	1	0,5	1	1,9	100,0
Skupaj	33		185		52		

^A Delež potrjenih kršitev glede na število tovrstnih očitanih kršitev.

2.1.2.5 Izvedenci

V 36 inšpekcijskih zadevah je bilo odrejeno dokazovanje z izvedenci, kar je kar 64 % več kot leta 2014, ko je bilo tovrstnih postopkov 22. V nekaterih postopkih je bilo odrejeno dokazovanje z več izvedenci zaradi več predmetnih področij in podobno.

Izvedenci so presojali:

- ustreznost pisnega preverjanja in ocenjevanja znanja pri posameznih predmetih v osnovni in srednji šoli;
- ustreznost strokovnega dela strokovnih delavcev v vrtcu;
- ustreznost priprave in izvedbe individualiziranih programov učencev s posebnimi potrebami v povezavi z ustreznostjo prilagoditev pri preverjanju in ocenjevanju znanja;
- ustreznost priprave in izvedbe individualiziranih programov dijakov s posebnimi potrebami v povezavi z ustreznostjo delovanja strokovne skupine;
- ustreznost izvajanja programov s področja predšolske vzgoje;
- ustreznost izvajanja programa srednjega strokovnega izobraževanja glede na sprejete programe s strani pristojnih organov.

2.1.2.6 Ukrepi inšpektorjev

Pri 567 ugotovljenih kršitvah (potrjene očitane in nove) za 86 potrjenih očitanih kršitev inšpekcijski ukrepi niso bili odrejeni, ker sta zavod oz. njegovo vodstvo ob seznanitvi s kršitvijo to ustrezno odpravila. Za odpravo preostalih kršitev so bili odrejeni naslednji ukrepi.

Preglednica 15: Odrejeni inšpekcijski ukrepi

Ukrepi	Število
Opozorilo (33. člen ZIN)	294
Predlog (9. točka 14.b člena ZSoll)	84
Odredba (32. člen ZIN)	50
Seznanitev pristojnih organov	21
Prepoved opravljanja dejavnosti	11
Nujni ukrepi v javnem interesu (z odločbo po ZUP)	7
Seznanitev ustanovitelja z ukrepi za odpravo nepravilnosti	8
Uvedba postopka zaradi prekrška	6
Razveljavitev ocene in odreditev ponovnega ocenjevanja	4
Predlog ravnatelju za uvedbo disciplinskega postopka zoper delavca	4
Prepoved izvajanja VID na način, ki je v nasprotju s pravili in dognanji stroke	1
Prepoved izvajanja VI-vsebine, ki ni sestavina predpisanega kurikula	1
Opozorilo po 53. členu ZP-1	1
Skupaj	492

2.1.3 Ponovni nadzori

2.1.3.1 Realizacija

V letu 2015 je bilo uvedenih 11 ponovnih nadzorov, in sicer:

- 3 na področju osnovnošolskega izobraževanja,
- 2 na področju vrtcev,
- 5 na področju drugih oblik predšolske vzgoje in
- 1 na področju srednješolskega izobraževanja.

Načrtovano je bilo preverjanje izvrševanja izdanih naročil in odločb ter izvrševanje odrejenih ukrepov na področjih izpolnjevanja statusnih pogojev, standardov in normativov za izvajanje vzgojno-izobraževalnih programov in izvajanja nalog ravnatelja.

2.1.3.2 Ugotovljene kršitve

V ponovnem nadzoru v vseh treh osnovnih šolah, pri dveh izvajalcih predšolske vzgoje in v srednji šoli ni bilo ugotovljenih ponovnih nepravilnosti.

Ugotovljene so bile nepravilnosti v ponovnih nadzorih pri treh izvajalcih predšolske vzgoje in v dveh vrtcih, in sicer:

- pri dveh izvajalcih predšolske vzgoje je bilo ugotovljeno, da še vedno nista zagotovila izpolnjevanja statusnih pogojev za opravljanje dejavnosti;
- pri enem izvajalcu predšolske vzgoje je bilo ugotovljeno, da ne izpolnjuje odločbe inšpektorja;
- v dveh vrtcih so bile ugotovljene nepravilnosti glede izpolnjevanja materialnih oz. prostorskih pogojev za opravljanje dejavnosti.

2.1.3.3 Ukrepi inšpektorjev

V okviru ponovnih inšpekcijskih nadzorov je bilo ob ugotovljenih nepravilnostih izrečenih 5 ukrepov, navedenih v Preglednici 16.

Preglednica 16: Inšpekcijski ukrepi pri ponovnih nadzorih

Ukrepi	Število	Delež [%]
Opozorilo (33. člen ZIN)	2	40,0
Prepoved opravljanja dejavnosti po 19. členu ZPDZC-1	2	40,0
Uvedba postopka zaradi prekrška	1	20,0
Skupaj	5	100

2.2 Prekrškovni postopki

2.2.1 Realizacija

V letu 2015 je bila ocena pričakovanega števila prekrškovnih postopkov (100) presežena, IRSŠŠ je na novo prejel 136 predlogov za uvedbo prekrškov, skupaj je bilo izvedenih **130** prekrškovnih postopkov.

Prekrškovni postopki so bili uvedeni na podlagi:

- prejetih predlogov šol zaradi neobiskovanja pouka učencev iz neopravičljivih razlogov (69), neizvrševanja odločb o usmeritvi učencev (8) in nevpisa v šolo (12);
- v inšpekcijskih nadzorih ugotovljenih kršitev, ki so v zakonih opredeljeni kot prekrški (30);
- podanega predloga s strani drugih organov (15).

Preglednica 17: Podani predlogi za prekrške

Predlagatelj	Število
Predlogi s strani OŠ	89
neobiskovanje pouka	69
neizvrševanje odločb o usmeritvi	8
nevpis v šolo	12
Na podlagi inšpekcijskega postopka	30
zavajajoče oglaševanje	6
neizvajanje odločb o usmeritvi	2
neizobešanje zastav	1
neupoštevanje izdane inšpekcijske odločbe	1
nevpis v razvid	1
neustrezno vodenje dokumentacije	2

neizvajanje LDN	1
kršenje obsega vpisa	4
zaposlovanje delavcev z neustrezno izobrazbo	1
delo na črno	11
postavitev avtomatov v šoli	2
Drugi organi	15
neobiskovanje pouka	15
Skupaj	136

2.2.2 Ugotovljeni prekrški

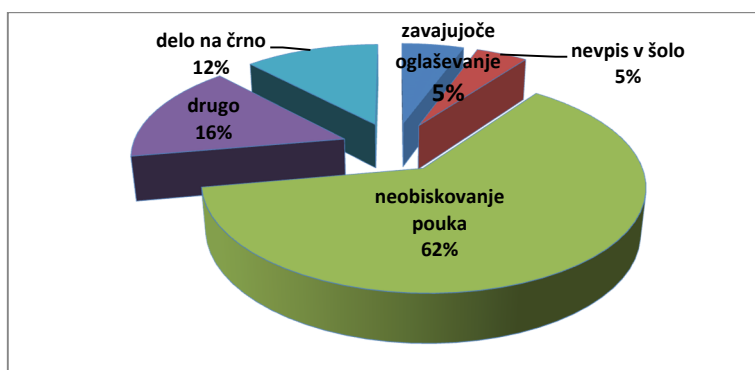
V 13 (v 6 primerih na podlagi predlaganih prekrškovnih postopkov v tekočem letu) prekrškovnih postopkih domnevnim storilcem se je prekrškovni organ na podlagi 51. člena ZP-1 odločil, da ne bo izdal odločbe o prekršku oziroma vložil obdolžilnega predloga, saj se je v ugotovljenem postopku izkazalo, da so očitani prekrški neznatnega pomena (2), ki ne bodo imeli škodljivih posledic, so bili podani drugi razlogi, ki izključujejo pregon (3), oziroma dejanje ni prekršek (8). V teh primerih so bila predlagatelju in storilcem izdana obvestila o odločitvi organa.

V vseh vodenih prekrškovnih postopkih je bilo izdanih **833** upravnih aktov in drugih uradnih dokumentov (obvestila, predložitvena poročila, sklepi, odločbe, plačilni nalogi, opravljene poizvedbe).

Ugotovljene so bile kršitve šolske zakonodaje (**108**), ki so opredeljene kot prekrški.

Preglednica 18: Ugotovljeni prekrški

Zakon	Kršitev	Vsebina-področje	Število	Izrečeni globa	ukrepi opomin
ZVPNPP	15. člen	zavajajoča poslovna praksa z zavajajočim ravnanjem	6	2	4
ZOFVI	136.a člen/1.odstavek 136.a člen/3.odstavek	nevpis v razvid neizobešanje zastave	3	1	2
Zosn			78	64	14
	101.člen/2.alinea	neizvajanje LDN		3	
	101.člen/3.alinea	neizvajanje odločbe o usmeritvi		1	1
	102.člen/1.alinea	nevpis v šolo		5	
	102.člen/2.alinea	neobiskovanje pouka		54	13
	102.člen/3.alinea	neustrezno izobraževanje na domu		1	
ZUOPP	48.člen	neizdelava individualiziranega programa	2	2	
ZIO	56.člen	obseg vpisa	2	2	
ZIN	38. člen	neposredovanje dokumentacije	2		1
ZPDZC-1	21.člen	delo na črno	13	7	6
Zakon o vrtcih	53.člen	nevodenje dokumentacije	2	2	
		Skupaj	108	80	28

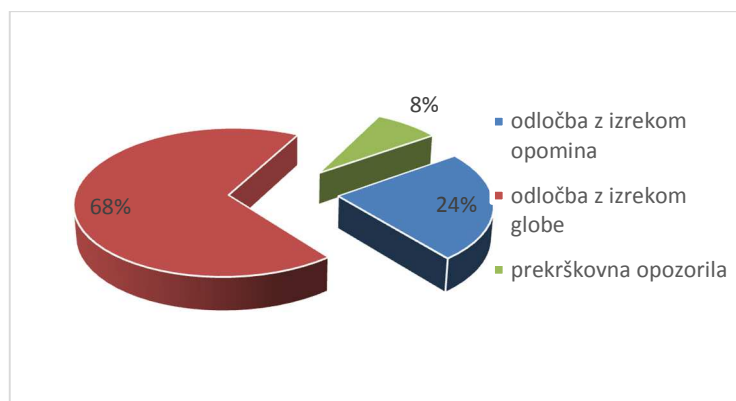
Graf 12: Ugotovljeni prekrški v odstotkih

2.2.3 Ukrepi v prekrškovnih postopkih

V letu 2015 je bilo storilcem (pravnim in odgovornim osebam ter fizičnim osebam) izrečenih skupaj 117 prekrškovnih ukrepov. Izdanih je bilo 13 plačilnih nalogov za plačilo sodne takse.

Preglednica 19: Izrečeni prekrškovni ukrepi

Ukrepi	Število	%
odločba z izrekom opomina	28	12
odločba z izrekom globe	80	50
prekrškovna opozorila	9	4
Skupaj	117	100

Graf 13: Izrečeni ukrepi v odstotkih

2.2.4 Sodno varstvo

Zoper izdane odločbe smo v 7 primerih zaradi vložene zahteve za sodno varstvo te predložili na pristojno sodišče. V letu 2015 smo s strani sodišča prejeli 4 sodbe za prekrškovne zadeve, uvedene v letu 2012, pri čemer sta bili obe zahtevi za sodno varstvo zavrnjeni.

V enem primeru smo bili s strani sodišča obveščeni, da je kršitelj opravil družbeno koristno delo po uvedenem prekršku iz leta 2012.

2.2.5 Izterjava glob in stroškov postopka

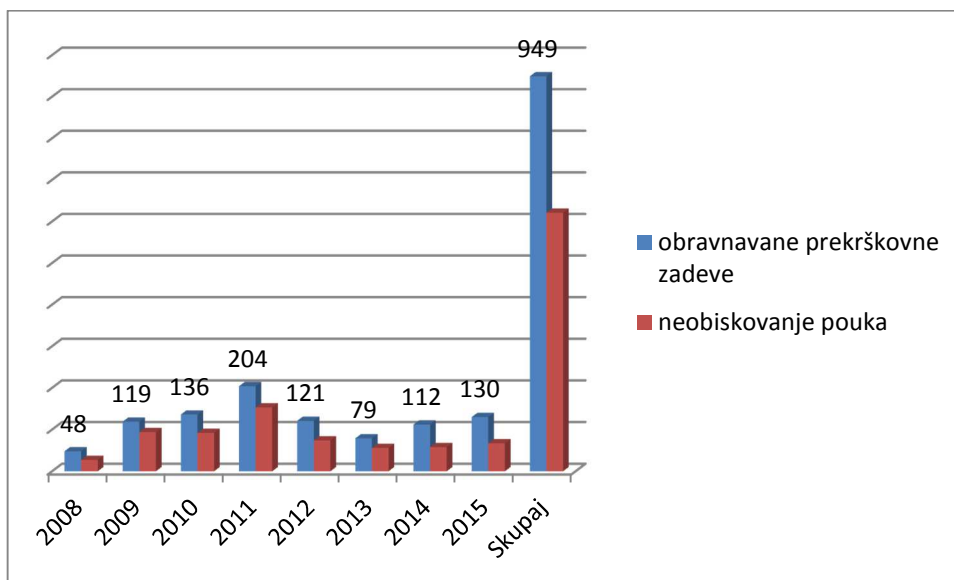
Zaradi neplačila izrečene globe in sodne takse v prekrškovnih postopkih smo v 72 primerih odstopili zadeve v davčno izvršbo na pristojni finančni urad.

2.2.6 Prekrškovni postopki zaradi neobiskovanja pouka

Tako kot v preteklem letu tudi v tem poročevalskem obdobju v okviru izvedbe prekrškovnih postopkov izpostavljamo problematiko neobiskovanja pouka, predvsem pri romskih otrocih. Od uporabe novele ZOSn, od 1. 9. 2008, kjer je neobiskovanje pouka opredeljeno kot kršitev 50. člena ZOSn in sankcionirano kot prekršek po drugem odstavku 2. alineje 102. člena ZOSn, je Inšpektorat obravnaval skupno že 621 predlogov šol za uvedbo prekrška zoper starše otrok, kar predstavlja 65 % vseh obravnavanih prekrškovnih postopkov.

Preglednica 20: Obravnava neobiskovanja pouka v prekrškovnih zadevah

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Skupaj
vse obravnavane prekrškovne zadeve	48	119	136	204	121	79	112	130	949
neobiskovanje pouka	27	94	92	153	74	56	58	67	621
%	56	79	68	75	61	70	52	52	65

Graf 14: Delež obravnave neobiskovanja pouka

V vsakoletnih analizah smo se osredotočali na romske otroke, ki pouka ne obiskujejo. Število tovrstnih prekrškovnih postopkov se je zvišalo. Postopki se zaključijo s podanim predlogom pristojnemu davčnemu organu, otroci pa pouka še vedno ne obiskujejo. V navedenih primerih se izkazuje, da z vidika kaznovalne sankcije zoper starše ne pripomorejo, da bi bil otrok deležen osnovnošolskega izobraževanja, z vidika preventivne funkcije delovanja Inšpektorata kot državnega organa pa smo že v preteklih letih seznanjali pristojne centre za socialno delo, da bi na podlagi Zakona o zakonski zvezi in družinskih postavili posebnega skrbnika oziroma obvestili policijo zaradi domnevnega zanemarjanja otrok.

2.3 Delo na črno

Ker se število pobud s področja dela na črno na podlagi Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno zvišuje, v tem poročevalskem obdobju podajamo pregled dela IRSŠŠ tudi na tem področju.

IRSŠŠ je prejel 35 pobud s področja domnevnih kršitev zakonodaje s področja dela in zaposlovanja na črno, od tega na področju šolstva 23. Dodatno beležimo še 16 pobud, ki se nanašajo na domnevno delo na črno zaradi nepravilnosti pri zaposlovanju, razpisih delovnih mest oziroma domnevno neustrezne izobrazbe strokovnih delavcev v zavodih.

Pobude v zvezi z delom na črno na področju šolstva beležimo pri samostojnih podjetnikih, ki imajo registrirano dejavnost v standardni klasifikaciji dejavnosti (SKD), pod šifro dnevno varstvo otrok, pri čemer pa dejavnost ni vpisana v ustrezen register na podlagi šolske zakonodaje, zato jih obravnavamo kot delo na črno. Prav tako kot delo na črno vodimo primere ustanovitve zasebnih vrtcev s strani pravnih oseb, ki se ne vpišejo v razvid izvajalcev, ki izvajajo programe za predšolske otroke na podlagi 34. člena Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. Kot delo na črno smo zavedli tudi posamezne primere pobud, ki jih je prejel IRSŠŠ, nanašale pa so se na domnevne nepravilnosti pri zaposlovanju, objavi razpisov oziroma neustrezne izobrazbene pogoje zaposlenih, kjer smo v delu z vidika pristojnosti šolske inšpekcije lahko preverjali ustreznost izobrazbenih pogojev zaposlenih.

Vsebinsko so se inšpekcijski postopki na področju dela na črno nanašali na:

- izvajanje varovanja otrok (19);
- opravljanja dodatnega dela učitelja v popoldanskem času (2);
- dodatnega dela učitelja v povezavi s plačevanjem staršev za storitev (1);
- delo dijaka v popoldanskem času (1);
- nepravilnosti pri zaposlovanju, neustrezna izobrazba (16).

Izrečeni so bili naslednji ukrepi:

- izdanih je bilo 12 odločb o prepovedi opravljanja dejavnosti ter ena ureditvena odločba;
- izrečenih je bilo 8 pisnih opozoril na podlagi 51. člena Zakona o prekrških;
- prejete pobude (vsebine, ki so se nanašale na zaposlovanje) smo v delih domnevnega dela na črno odstopili v reševanje pristojnim organom.

2.4 Sklepne ugotovitve

Ocenjujemo, da je stanje zakonitosti poslovanja zavodov na področju vzgoje in izobraževanja v letu 2015 ostalo na ravni predhodnega leta.

Na podlagi izvajanja inšpekcijskih nalog pa ugotavljamo, da:

- se nadaljuje trend pobud, ki so obširne, z navedbami domnevnih kršitev različnih področij zakonodaje, vedno pogosteje pa tudi z navedbami nepravilnosti, ki s predpisi niso opredeljene, zato se kaže potreba po normativni ureditvi nekaterih področij: prostor in oprema v šoli, delovna obveznost strokovnih delavcev ...;
- narašča število pobud, ki so posledica pomanjkanja ali neustrezne komunikacije med vsemi deležniki izobraževanja (strokovni delavci in vodstvo, starši, učenci) pri reševanju konfliktnih situacij, ki prerastejo v nestrinjanje s celotnim vzgojno-izobraževalnim delom in vodijo do poseganja v avtonomijo dela zavoda, vedno pogosteje pa tudi do nezmožnosti nadaljnega sodelovanja;
- narašča število pobud, v katerih so poleg domnevnih kršitev šolske zakonodaje navedene tudi domnevne kršitve predpisov, katerih nadzor ni v pristojnosti šolske inšpekcije in v večini primerov spadajo v pristojnost delovne inšpekcije (objava prostih delovnih mest, pridobitev soglasij za nova delovna mesta, zaposlovanje kadra z neustrezno izobrazbo);
- narašča število pobud, ki se nanašajo na domnevno nasilje v šolah, predvsem verbalno medvrstniško nasilje, dojemanje tega pa je odvisno od okolja in razvojne stopnje otrok;

- pri skoraj četrtini potrjenih očitanih kršitvah ravnatelj ob seznanitvi z njimi pred izreki ukrepov inšpektorjev z ustreznimi ukrepi iz svoje pristojnosti odpravijo nepravilnosti, zato drugi ukrepi inšpektorjev tedaj niso potrebni (npr. zagotovijo razveljavitev nezakonito pridobljenih ocen ...);
- so normativi za prostor in opremo v šolah premalo dorečeni;
- se pri izvajanju dodatne strokovne pomoči udeležencem VI in zagotavljanju prilagoditev po izdanih odločbah o usmeritvah ugotavlja, da učitelji za dodatno strokovno pomoč kot učno pomoč praviloma še vedno nimajo specialnih znanj ali opravljenega študijskega programa izpopolnjevanja za učitelje za dodatno strokovno pomoč;
- na področju preprečevanja korupcije največ pobud beležimo na področju zaposlovanja in postopkih volitev posameznih predstavnikov v svet zavoda. Z vidika šolske inšpekcije so zadeve pregledane, če gre za domnevna koruptivna ravnanja, zadeve odstopimo KPK;
- so določbe o izvajanju nadzora postopkov imenovanja ravnatelja, ki opredeljujejo pristojnost nadzora, ne pa tudi ustreznih ukrepov v primeru kršitev, nenatančno opredeljene. Ugotavljajo se nezakonita sestava svetov zavodov oziroma napake v postopkih volitev članov sveta zavoda (delavci, starši, dijaki, študenti), zato se pojavi dvom o zakonitosti sprejetih sklepov v postopku imenovanja ravnatelja/direktorja;
- z vidika spoštovanja pravic otrok in zagotavljanja varnosti otrok v predšolskem obdobju kot pozitivno ocenjujemo inšpekcijske preglede v primerih varovanja otrok ali izvajanja vrtčevske dejavnosti, saj je področje pregledano z vidika spoštovanja zakonodaje na več področjih, pri tem pa se lahko tudi že sprejemajo ukrepi s področja dela na črno;
- še vedno najvišji delež kršitev v prekrškovnih postopkih predstavljata neobiskovanje pouka,
- izpostavlja se smiselnost izrekanja glob v primerih ugotovljenih kršitev v prekrškovnih postopkih zaradi neobiskovanja pouka, kajti povečini gre v teh primerih za družine, ki so prejemnice denarne socialne pomoči v skladu z Zakonom o socialnem varstvu (romske in socialno šibke družine), dohodki iz prejemkov denarne socialne pomoči pa so izvzeti iz izvršbe, kar pomeni, da globe ni mogoče prisilno izterjati. Z vidika preventivne funkcije Inšpektorat sodeluje v posameznih razpravah in srečanjih ter opozarja na problematiko, z namenom medinstitucionalnega povezovanja, ki bi omogočil otrokom pravico do izobraževanja;
- povečuje se število uvedenih prekrškovnih postopkov na področju dela na črno;
- v povezavi z uvedenimi prekrški na področju dela na črno so inšpektorji z namenom večjega osveščanja uvedli prekrške tudi zaradi zavajajočega oglaševanja, kjer so kršitelji uporabljali napačne (zavajajoče) informacije glede storitev izvajanja dnevnega varstva otrok in se opirali na Kurikulum javnih vrtcev, kar pomeni uporabo zavajajoče poslovne prakse za starše;
- Z vidika pogojev za delo poudarjamo, da je treba zaradi zelo kompleksne zakonodaje, razvejanih področij nadzora, vse zahtevnejših inšpekcijskih postopkov, kar zahteva od inšpektorjev posebna strokovna znanja in zaradi specifičnosti dela, okrepiti število inšpektorjev in drugih upravnih delavcev (svetovalcev). Posledično ni možno opravljati analize, v kolikšni meri se udeležajo predpisane zakonske norme, s tem pa tudi ne uspešne zunanje evalvacije.

3. UGOTOVITVE INŠPEKCIJSKIH NADZOROV NA PODROČJU ŠPORTA

Sektor za šport je v letu 2015 opravljal naloge v skladu z letnim programom dela, ki vsebuje plan rednih inšpekcijskih nadzorov in oceno pričakovanih izrednih inšpekcijskih nadzorov ter prekrškovnih postopkov.

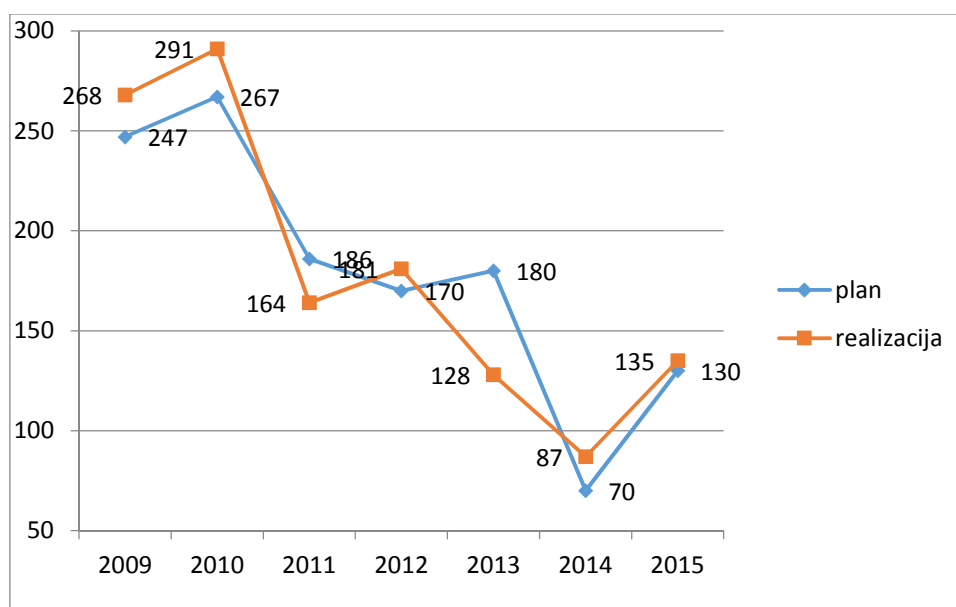
Preglednica 21: Plan in realizacija postopkov organa 2014/2015

Postopki	Plan 15	Realizacija 15	Indeks real./plan 15	Realizacija 14	Indeks real. 15/14
Inšpekcijski	130	135	1,04	74	1,8
Prekrškovni	20	5	0,25	1	5
Skupaj	150	140	0,93	75	1,87

3.1 Inšpekcijski postopki

Preglednica 22: Plan in realizacija inšpekcijskih postopkov 2014/2015

Nadzori	Plan 15	Realizacija 15	Indeks real./plan 15	Realizacija 14	Indeks real. 15/14
Redni	100	101	1,01	55	1,84
Izredni	30	34	1,13	32	1,06
Skupaj	130	135	1,04	87	1,55

Graf 15: Primerjava plana in realizacije inšpekcijskih nadzorov v letih od 2009 do 2015

3.1.1 Redni nadzori

3.1.1.1 Realizacija

V letu 2015 je bil opravljen 101 nadzor, kar je 56 nadzorov oziroma 83 % več kot v letu 2014 (55 v letu 2014). Število nadzorov se je v obdobju od 2011 do 2014 zaradi vse manjšega števila inšpektorjev zmanjševalo. V letu 2014 IRSSŠ nekaj časa sploh ni imel inšpektorja za to področje, izvajanje nadzorstva se je začelo šele v drugi polovici leta. V letu 2015 sta na sektorju za šport delovala dva inšpektorja, zaradi česar se je število nadzorov tudi povečalo.

3.1.1.2 Področja nadzora

Redni nadzori so bili izvedeni na naslednjih področjih:

- izpolnjevanje pogojev za opravljanje nalog v športu nacionalnega pomena in namenska poraba javnih sredstev (61);
- namenska poraba javnih sredstev Fundacije za financiranje športnih organizacij – program D2 (15);
- zdravstveno varstvo športnikov (15);
- normativi in standardi – usposabljanja (10);

3.1.1.3 Ukrepi inšpektorjev

Inšpektorji so v okviru rednih nadzorov izrekli 157 ukrepov, od tega 103 priporočila, 28 opozoril za odpravo nepravilnosti oziroma pomanjkljivosti, 7 odločb o prepovedi opravljanja dejavnosti, 18 obvestil pristojnim organom (FŠO, MIZŠ, lokalna skupnost), v enem primeru pa je bil uveden postopek o prekršku.

3.1.1.4 Ugotovljene kršitve

a) Izpolnjevanje pogojev za opravljanje nalog v športu nacionalnega pomena in namenska raba javnih sredstev

Nadzori nad izpolnjevanjem pogojev za opravljanje nalog v športu nacionalnega pomena in namenski poraba javnih sredstev so se izvedli pri 61 pravnih subjektih. Inšpektorja sta ugotovila 116 kršitev pri izpolnjevanju pogojev za opravljanje nalog v športu nacionalnega pomena in 9 kršitev pri namenski porabi javnih sredstev.

Za kršitev izpolnjevanja pogojev za opravljanje nalog na področju športa sta na podlagi ugotovljenih kršitev izrekla 85 priporočil in 26 opozoril, skladno s 33. členom ZIN in 7 odločb o prepovedi opravljanja dejavnosti.

Na področju namenske porabe javnih sredstev sta izdala dve obvestili lokalnim skupnostim in 11 obvestil pristojnim organom. V enem primeru je bil uveden postopek o prekršku.

b) Zdravstveno varstvo športnikov

Zdravstveno varstvo športnikov se je preverjalo pri 15 izvajalcih LPŠ. Izrečeni sta bili 2 opozorili, skladno s 33. členom ZIN.

c) Namenska poraba javnih sredstev fundacije za financiranje športnih organizacij – program D2

Inšpekcijski nadzor je bil izveden pri 10 pravnih subjektih. V petih primerih je bilo posredovano obvestilo skrbniku pogodb zaradi kršenja pogodbenih določil.

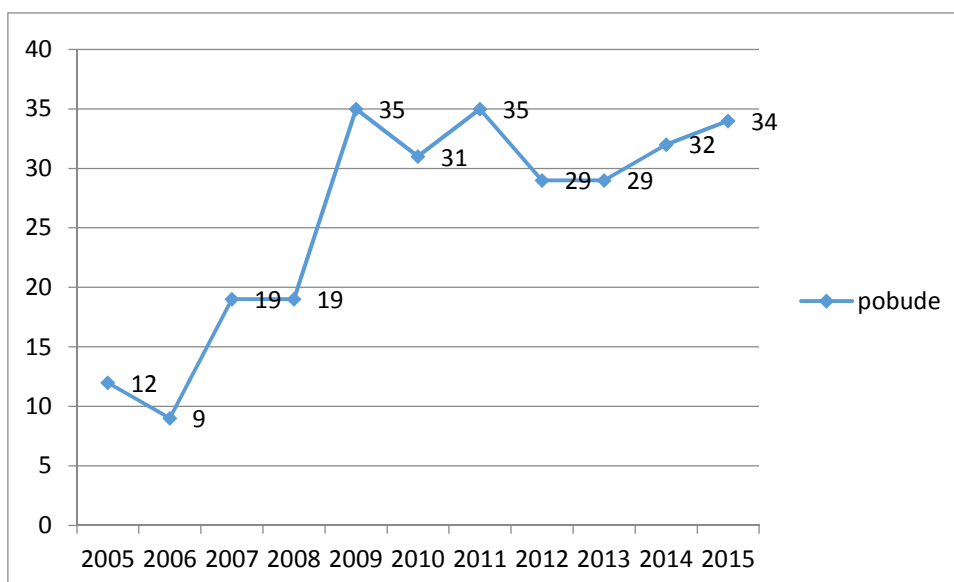
d) Normativi in standardi – usposabljanje strokovnih delavcev v športu

Inšpekcijski nadzor je bil izveden pri 10 pravnih subjektih. Izrečeno je bilo 18 priporočil.

3.1.2 Izredni nadzori

3.1.2.1 Realizacija

Inšpektorat RS za šolstvo in šport je v letu 2015 prejel 34 pobud za inšpekcijski nadzor, od tega je bilo 7 anonimnih. Pobude so se nanašale na domnevne kršitve predpisov v društvih (30), samostojnih podjetnikih (3) in pri gospodarski družbi (1).

Graf 16: Število pobud po letih

3.1.2.2 Področja nadzora

Obravnane pobude so se nanašale na:

- nenamensko porabo javnih sredstev,
- nedelovanje društev, skladno s temeljnim aktom,
- neustrezno usposobljenost strokovnih delavcev za opravljanje strokovno organizacijskega dela v športu,
- nepravilnosti pri izvajanju programov usposabljanja,
- točenje alkoholnih pijač med športno prireditvijo.

3.1.2.3 Ugotovljene kršitve

Potrjenih je bilo 13 kršitev, in sicer:

- organi ne delujejo v skladu s temeljnim aktom (1),
- razpis ni bil objavljen najmanj 30 dni pred začetkom tečaja (1),
- neustrezno število reševalcev iz vode (1),
- strokovni delavec, ki opravlja vzgojno-izobraževalno delo, nima ustrezne strokovne usposobljenosti (10).

Na podlagi tako ugotovljenih kršitev je bilo izrečenih 19 ukrepov (8 opozoril za odpravo nepravilnosti, 2 odločbi za odpravo nepravilnosti, eno obvestilo strokovnemu svetu RS za šport, eno priporočilo, ena uvedba postopka o prekršku, 4 odstopi pristojnim organom, eno obvestilo lokalnim skupnostim in eno obvestilo FŠO).

3.2 Prekrškovni postopki

3.2.1 Realizacija

V prekrškovnih postopkih je bil v letu 2015 obravnavano pet prekrškov.

3.2.2 Obravnavani prekrški

V štirih prekrškovnih postopkih domnevnim storilcem se je prekrškovni organ na podlagi 51.člena ZP-1 odločil, da ne bo izdal odločbe o prekršku oziroma vložil obdolžilnega predloga, saj se je v ugotovitvenem postopku izkazalo, da dejanje ni prekršek. V enem primeru je postopek bil uveden.

3.2.3 Ukrepi v prekrškovnih postopkih

V enem primeru je bila kršitelju zaradi kršitve določbe 26. člena Zakona o športu, ker strokovni delavec ni imel ustrezne strokovne usposobljenosti, izdana prekrškovna odločba – opomin.

3.3 Delo na črno

Ker se število pobud s področja dela na črno na podlagi Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno zvišuje, v tem poročevalskem obdobju podajamo pregled dela IRSŠŠ tudi na tem področju:

Na področju športa je IRSŠŠ je prejel 12 pobud s področja domnevnih kršitev zakonodaje s področja dela in zaposlovanja na črno. Na podlagi Strateških usmeritev in prioritet IRSŠŠ za leto 2015 in na podlagi določenega letnega programa pojasnjujemo, da je IRSŠŠ, upošteva oceno tveganja na delovnem področju, v letu 2015 na področju športa v okviru rednih inšpekcijskih nadzorov načrtoval med drugim tudi nadzor na področju izpolnjevanja pogojev za opravljanje nalog v športu nacionalnega pomena, pri čemer se je nadzor med drugim nanašal tudi na ustrezno izobrazbo oziroma usposobljenost strokovnih delavcev, kar spada v področje dela na črno. V teh primerih je bilo pregledanih 61 zavezancev.

Delo na črno na področju športa beležimo v primerih, ko posamezni strokovni delavci v športu nimajo ustrezne izobrazbe ali ustrezne usposobljenosti, kot to določa 26. člen Zakona o športu.

Vsebinsko so se inšpekcijski postopki na področju dela na črno nanašali na:

- neustrezno izobrazbo ali strokovno usposobljenost delavcev na področju športa – izvajanje skupinskih vadb: 12 pobud in 61 po uradni dolžnosti.

Izrečeni so bili naslednji ukrepi:

- izdanih je bilo 8 odločb o prepovedi opravljanja dejavnosti,
- zavezancem so bila izrečena opozorila na zapisnik v skladu z 2. in 3. odstavkom 33. člena ZIN in določen rok za odpravo nepravilnosti.

3.4 Sklepne ugotovitve

Glede na področja opravljenih inšpekcijskih nadzorov in njihovo število ocenjujemo, da stanje na področju izpolnjevanja pogojev za opravljanje nalog v športu nacionalnega pomena (delovanje, skladno s temeljnim aktom, ustrezna izobrazba oziroma usposobljenost za delo v športu) ter na področju zdravstvenega varstva športnikov ni zadovoljivo (društva svojih športnikov praviloma ne pošiljajo na zdravniške preglede). Ocenjujemo, da je to po eni strani posledica trenutne finančne situacije v športu, po drugi pa dejstva, da je največ delavcev v društvih prostovoljcev, ki se ne zavedajo svojih odgovornosti tudi ali predvsem zaradi nepoznavanja zakonodaje.

Do uveljavitve ZPDZC zakonodaja za zgornje primere praviloma ni predvidevala sankcij, z njegovo uveljavitvijo pa se pogoji za zakonito delovanje zelo zaostrujejo, za nezakonitosti so predvidene tudi visoke denarne kazni. Zavezanci za nadzor so postali tudi pravni subjekti, ki delujejo na področju športa ne glede na to, ali so prejemniki javnih sredstev.

V nadaljevanju navajamo zadeve, ki jih opažamo že dalj časa, zato bi sprememba ZSpo vsaj na formalni ravni omogočila delovanja športa ustrezneje glede na nove okoliščine:

- Izvajalci letnega programa športa ob svojem delovanju ne sledijo določbam svojega temeljnega akta in pravil, sprejetih na podlagi temeljnega akta, kot to določa ZSpo, a zakon sankcij za nespoštovanje teh določb ne predvideva.
- Že vrsto let ugotavljamo, da mnoga društva še vedno ne skrbijo za preventivno zdravstveno varstvo svojih športnikov in kot razlog navajajo, da jih o tem nihče ne obvešča.
- Pogodbe o sofinanciranju programov športa na državni ravni ne vsebujejo elementov, ki jih določa 11. člen ZSpo (vsebina in obseg programa, pričakovani dosežki), ki bi omogočali učinkovitejši nadzor namenskosti porabljenih javnih sredstev, tako s strani skrbnikov posameznih pogodb (MIZKŠ, FŠO, Zavod za šport RS Planica) kot s strani Inšpektorata.
- Veliko nepravilnosti, ki jih ugotovijo inšpektorji, je posledica slabega nadzora skrbnikov pogodb nad določili, ki so opredeljeni v javnih razpisih in posledično v pogodbah.
- Izvajalci programov usposabljanj se ne držijo potrjenih programov usposabljanj. Ugotovljene so nepravilnosti pri splošnem delu usposabljanja, ki niso bila izvedena v predpisanem obsegu ur. Prav tako je bilo ugotovljeno, da zamenjava nosilcev posameznih predmetov v programu usposabljanja ni bila potrjena s strani strokovnega sveta RS za šport. Izvajalci usposabljanj tudi neustrezno vodijo dnevnik usposabljanj in osebne mape udeležencev.

Številka: 010-24/2016

Datum: 6. 6. 2016

Tomaž Rozman
glavni inšpektor